

Absender:

Katerina Krawez

Sasbach w/ Rhein

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Другі карти будую із
себе подають зна і тм
і поправила і по ху
даа. Ви пишете щоб
з подання писала карти
так і карти дагато ми
можна писати у сою
мисах дві карти а зн
діаге миса так вер
матом назаг. А тапер
ви миса прописуєте
за ви миса миса
вас і із худоби і арова
і свині і і зесті
роз даа що роз м
посиди і і миса і
всє всє прописуєте
до свідані миса карт.

Postkarte

mit Antwortkarte

Dr. Zorn Krawez

~~Doer Roschony~~

~~Dobrowolsky Laion~~

~~Lumka Obst~~

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

здоровуйте той ріднісінки і дорогісінки.
родити і татого таточка коначка
матичок і сестричка Гасічка. це кар-
та від вашої доньки і сестрички
каті. і така що ще жива і здорова
того і вас милато щоб ви були живі
і здорові щоб ви ми бачили щоб з
ж по вирнує до дому так щоб бу-
ли усе усі живі і здорові коли
з по вирнує до дому незного бачи
на 6 місяців а воно у нас і дружи
год пішов за мінні усе сміємо за
васи хоч би з де вас побачи
на картці а то ви з вас писала
щоб ви вислали а ви ми вислали мінні
незнато чого у нас дівчат по присла-
ли а ви мінні ми вислали так де вас побачи
на картці і щоб маче під роса зк
можна то ви мінні мінні і з вас у

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Fr. Katerina Kewer

Sasbach a/Rhein

N 228

über Emmendingen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tagestempel

mit genauer

postlischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

in:

вуди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дня 26/8 серпня 43 року в перших словах
Сканду слава богу дорогої сестри
Марти і Максимі і Максимко
Повеселилаю я вам що я ще жива і
здорова чого и вай неслано од господа
Бога доброго здоров'я дорога сестро.
І отже нема писем додотече
Писну не знаю потому нема друже.
В негу немогу догдати дорого.
Сестро напиши я жив у вас новості.
Розкаж багачко новості великі.
Страх переносили олітана до св
итона і рази були у землі комо.
Там що мой деди того неба чини
и пройдеи що я побачила і знав

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Kruse Tina

Düsseldorf-Reisen

Ostarbeiter

Hoyosstraße 12

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

застало особено як місяць сяду на вікно і дивлюсь місії
згадує як сонце або місяць і згадує про якесь там кордонов
і про обшук у неїлітні як проїз було зомлені місяць тоді
добро сидів та дивився у вікно і думав що вже саме вранці збо
хпось дивився. то на те ми всі всімі дивились. Ну і жинку по
ка ми втілюючи місяць жинку конем одем на нішто на одній
не позичили, і сім жинку жинку у нас у класі.

Колішнім як козаки з опетитив. Одну корову і продалі там
як ми писали Маруся сватко продалі тиконі з каю за скі
ко. одне мої новості. Хіба тоді у нас не можна отримати зоста
односє еє ілюка тоді написати або Гдоложика і одного не
писали або і згусько зі вікна іракопирі роде той ілюка
як можа доєднати отримати. то написати ми написали і згусь
кові складити. То я вже всім родичам написав о самі тіко
і написав писати як у калязі родина іде зі зробили молоко
зі одних хлопців і дити писали що писали в одній новості новості
дубину тоє слово доєднати і написали. одна була і писали на
ну стем доєднати і згадує одне. і одне одне сою писали в одній
писали і згадує і згадує і писали і писали по писали і писали
одна писали по писали

18/11/98. 11 300860 ma o k u o p e c.
Absender: Krawez Palaschko
(bei P. Suhnke) Lombor
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Krawez Michail.
(bei P. Suhnke)
Lomborst über Jostrow
Hr. Neustenttin
Deutschland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

368
Kransee
Myschowitz
N 284

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Frechen / Köln
Lager Wachtberg-Ost

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Kransee
Dorf Jutoma
с. Юрєвца
Дубовязовский р-н
Dubowjasowskiy
Jutoma

VII

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий день і ми вечор дороге родите-
лі Маму маму Жюльєтте і дорога
ветричка Маруса, як ви там прожива-
єте чи всі живі чи здорові. Мо мені
не журиться, мені живе добре, болю
на фабриці, з 6 утра до 4 дня, і мо
звдень утримай в сні і вечори сні
хліба зо 02. Я до вас уже 5 откриток
послав а од вас ні одні. Тепер пишу
я вас усіх щоб вислати посилку 250г
пишона табаку. ну найбільше табаку
маруса тиравай привіт всім моїм
товаришам і сусідам пропийи кого за-
брали в Тернополь, з тем довідання
жду ответа 18/8-43г. Кравець М. М.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Antwort in Germany

An, Кому: _____

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Frechen /Köln
Lager Wachtberg-Ost

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Krawez Emelian

Bar E. N. 3.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

An, Кому:

Werebei Nikolai

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

d. Klirchki

Schostka

Kum

Ukraine

Ostarbeiterlager
Steierberg
über Stolzenau / Weser

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуй Много уважам и
друг Николай В. также и Меланко
напа и наша родная з-ва от-ва
что я тебе письмо получил за которое
очень благодарю хотел бы доволнить
и получил письмо получил 31-8-43.
Вспомнил вам 2-8-43 Степер передаю
вам все переписку и прошу что
Николай Степерей на д-тор всем
хотел бы один из нас, а именно
что бы илю и писем я в нем
наем и ф-д-ом по чему не получил
и не знаю больше ника-и не во-час-и-и
ней. От-ва. Давидан и Мдуеи-и
в Краев

Отправитель:

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Komy: Krawez Emelian

Barak E. H. Z.

Ort: Ostarbeiterlager
Lager- oder
Firmen-
Stempel Steyerberg

über Stolzenau / Weser

Absender:
Надавець:
Отправитель:

г. Суми 4^й стержковський №23

Кравцов Стенан

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

30/III-43.

Здравствуйте дорогие родители
наша и мама. Я сообщаю что
я в настоящий момент живу
и здорова. Нахожусь на старом
месте работы на фабрике,
живу хорошо, кушать сейчас
хорошо, продукты покупаем
сами сколько хотим или за
деньги, а деньги я имею, так
что кушать сейчас хорошо.

Postkarte
mit Antwort

Назвать область, повіту і уряд
латинскими буквами
или область и бюро труда
латинскими буквами

An, Кому: Stepan Krawczuk

in: stadt Sumy

куда:
куда:

Straße: 4te sterzkowskiy Yape №23

Булаця:
Улица:

Kreis:

Pobit:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

каждое воскресенье ходим гулять, в лес по окрестности. Все ничего
но очень скучно, потому что пишу открыток но ответа не получаю.
За год и три месяца я получила только четыре открытки.
Очень скучно за вами, живу с Нусей и Шарей почти врозь только
говорим по хорошему но не дружим как дома. Подруги другие я
уже привыкла и до чужих, но только когда девушки получают,
письма я только посмотрю заглавие да и всего. Здесь уродятся
хорошие, фрукты очень много, все время идут дожди, жарко не было
хорошо что живем в маленьком местечке оно незаметно и то
часть и часть бывает гроза, но пока бог милостив, живем одним
днем. Мамошка и папочка как хотели увидитесь хотя на ночь минут
поговорить, но когда будем жить увидимся. Не очень беспокоюсь за
мной, смотрите чтобы вы были живы и здоровы, чтобы я увидела вас таких
каких прошу. Как доведется пишу вас крепко мама и папа. Привет
всем. Ваша дочь Федя. 30/III - 43г.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Dusja Krawtowa

Werkslager 22

Ort: _____

Langenfeld (Ahl)

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Berlin-Adlershof

Adlerdestell - Lager Barack 6^A

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Krawttschenko Warja

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрий день дорогий
папко.

родити мамі і доро-
гому брату Славі; мамі
Улі і північці Віті;
люди. Терпи ти
писати вам листа
дозволити вам приїждати
в свій скучний сердечний
північ.

2644
Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraine

Oleinik Agatija
Zluschiwka

ort Budylka

geb. Lebedinski

Sumskaja obl.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрий день дорогий Мамочка перш за все я сообщу
що я живу і здорова того і вам бажаю в вашій
щасливій житті. Мамочка я пока нахоплю в
лазарі одна бо галі зраховую надруж і драбниці
а галі і вивок в хазяєна а веру ще вроспридімітін
остала та що життя де воно. а зомно тільки
фредора отого діда дога що нам олію був так ми
зимо в двох. Мамочка новостів в нас ким ніяких
а як поучити мого миса і фото то пишуть
ваші новості і пишуть мій своє фото що
ви і павко і бабуса зняти. а як поучити мого
авото то зпроділіти мого життя. Мамочко
це я вам напишу що я написала Луху Тихихові
вн тит у міні в Берліні то бія мій і Тихихові
кисаєно.

Absender:

Wohnort, auch Zustell-, oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

LAGER „ADLERGESTELL“
Berlin-Adlershof
Adlergestell / Telefon 63 74 29

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

mit agree.

Absender: Deutschland, Stadt
Witten, Ruhrstahl, Ausstraße
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Rudolf Lager Krautchenko
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer
Anna N 54/69.

big мене збігати мо
перезай миі ім agree.
Я моді чині неминим дугу
джерело мн.
До подарення, Трима,
чорда, що нині моді.
Трима, що бігнотер
кор доо мн.
Моя знайома: Т. Кравченко

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

Кравченко Анна
Postkarte

Дружкарма
у. Тонярова

Краснон. р-н
Кравченко Анна

Ukraine

У Gebiet Summi
Rajon Krasnopolje

Dorf Tuskarnoe Straße Hontsch^{arisch}

Hontscharenko Irihoriz

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Перше за все попросити
і здоров'я, працюючи вже 7 місяців
моді писала писем, але вря меде
не погнала. Того не знало. З дому
мене ні. Яким одержавши що
открытку то пиши. Пиши як
ти живеш, що робеш, що нового.
Водити пиши що хочеш. Я
за все буду дуже тобі вдячний.
Хочешся до дому, але нічого не
сидимо ще.

Передаю тобі привіт з гарною
кімнаткою, чудесною поклою;
Кішка поцілує тебе. Тримай, я
дуже каюсь, але вартість не має.
Того було негідно, того, що все
погубило. Все пропало без вартості.
Ми тепер всі всімні робимо на
одному заводі, але не одні роботи.
Тримай ще раз прощай, яким мож-
но то пам'ятай хоч ніколи
не в. А може ти вже опечив-
ся то хай меде Бог благословить
на хай тобі з нею щастя.
Моді пробачте одне за мої.

Кравченко Федор

Absender:

Deutschland Stadt
Witten - Ruhr Lager Aue-

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

straße Krautschenko Anna

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

54/69

Вітаю вас з новим роком.
Ще не промину, а вже одержу
те моє відкриття по
виправці. Про чому ви визнає-
теся на пошти. Виснайдіть
сухари, корні сирені, зручні
одука сухі, масиня, пшона.
Ще раз промину, а вже можете
по виправці. Дуже су-
голо по вас. Як Fairna?
Як її здорові? Навіть та
не одіснайте її. Пшніть
нісьма, з педч і педч.

Кравченко Федор
Postkarte

Кравченко Федор
Пшніть
Ukraine

Краснополье р-н
Gebiet Summy, Rajon

Krasnopolje. Dorf Puskarnofe
(Тробики)

Krautschenko Feodor.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

14/11 - 43р.

Добрісі день дорожчі мої і тобі Таточка, Мамочка, Галочка, Вірочка і Наця. Тершим довго сповідаю, що я нева і здорова. Нливу там де і нема а також і там. Передаю вам свій привіт з далекої Німеччини, низенько кланяюся і цілую всіх вас. Дуже скучаю за вами. Ох, дуже хотіла б до вас. Хотілась на різдво поїз 2 години поїхати у своєму маленькому і тихому вагончику разом з усіма вами і поцукати насиння. Хотілась також повітратити разом з вами на святний вечір. Та ні мабуть все даремно. Ви тепер там далеко що немає уяви. Чи ви згадуєте мене? Як ваше здоров'я усіх. Що нового? Чи не приїшов Вася, Антон Анатолійович, Кузьмич і інші з родичів. Передавайте всім родичам привіт від мене. Колись і я буду дома, якщо бог допоможе. Я покажувати нічого. Єсти дають хліба і 2 приварок. Як Вера Короткова? А гаєто її згадує бо сама така мого стала. Якщо хочемо убити знає - то погубитись на неї. Пишіть зна погоду? Пишуть і дої мені. Ідуть до вас. Коротко про все. Пишіть писем обов'язково понаписати як Вірочка з школою, де Наця і ви Гайна? До побачення. Остаюсь нева і вам бажаю всього найкращого у вашій справі. Пишіть ви дайте вам допомогу за мене. Пробачте що не вмію писати зараз голова болить. Все. Ваша дочка Таточка

Absender:

Deutschland, Stadt Witten
Ausstraße, Ruhrstahl, Russisch
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Lager, Kravtchenko Anna 154/69
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Я за вас молюся бога. Я часто
бываю з вами, але не можу в сні.
Направляй мені зина і серце дома
з вами, а я справді часто біг до вас.
Писати про що можна і писати
на цій опішній про мене, бігати
мою. Киньте я писати.

До побачення мої любові родителі.
Бачаю вас в сні найкращого
вашому мені і праці. Писати
не забувайте мене. Ваша донька: Дарина
Мої хрещенці Радона, чи згадує
ти свою любові мені? Казав?
Чи забула? Ти не забувай згадувати.
Я тебе ніколи не забуваю. Не по-
бачу твоїх дітей, а ти ти ти ти
запам'ятай мене за мою. Бачаю
мої Радона і маму. Не забувайте
їх. любові і мамі. Дарина.

Ukraine

Узбієт Іумні
Район Крайнополіє

Dorf Puskar noje (Prokari)

Kravtchenko Feodor Idr.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрі діти дорогі мої! подобні родителі
Танюша, Мамочка, моє подобна Радіна;
сестрички Віроно і Нада. Повідаю я
Вас, що з поки пива і здорова пиву
на історичному місці і роблю що і робила.
Передаю я Вам свій привіт з дякової Кнеллі
низенько кланяюся і цілую всіх Вас.
Я за Вами дорогі мої і подобні родителі
дуже скучаю і кожен день і ніч думаю
про Вас. Від Вас я нічого не побачила
і нічого не чула. Деякі дівчата нашого
села побачили писемця через солдатів і оф-
церів, а я нічого не чула. Я при-
близно знаю про Ваше північчя і те що
було, але що з Вами я не знаю. Моя
душа болить за Вами, мені дуже хоті-
ло б знати про Вас чи всі Ви пиві і здорові.
Танюша, пишіть хоч дві словечка про
себе їм та що. Мамочко ви теж.
Сестрички Віроно і Нада прощайте Вас
писемцями. Віроно з знало ми говоривши
добре по Кнелліному, попроси солдат щоб
через їх адресувати мені хоч і листочка
або отримувати. Ми всі дуже раді
дівчата 12 днів улісті на 7 днів працюємо.
Передайте Валі Кнеллінової адрес і привіт і ска-
жіть їй що вона пише, маю і її діти. 18/5-43
Передавайте всім родичам привіт.
Життя нам проти тяжкого поправданого.
Неважно так як нам тоді як ви в Кнеллі
ні Мамочко у нас готовили їсти погостити
я вже поправився, мого зростає дитина.
За мене не журіться з бучу пива, не
може і забути що з Вас є одна рідна дівка
якщо дякую, дякую від Вас і їм.
Ох, молюсь за мене бога, щоб я повер-
нулася хоч не скоро до свого рідного
і подобного тихого і уютного дому.

Кравченко Анна

Absender:

Deutschland, Stadt Witten

Ruhr Lager Ausstraße

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Krautschenko Anna 54-69.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Прому, ямуо одержуице
биг мене мста то гизнайте-
ся про посылки, ямуо мож-
но то выслати і спільно
можено (можно післати).
І ямуо буду мста на по-
вернуся до дому то мож-
наво вач бигути.

До побачення.

8/II-43г.

Ваша гона Кравчу-
негу вогнови биг вач ман ин
і збичаю про погону до дому.

Кравченко Анна

Postkarte

Ukraine, Dorf Puschkarnoj

Тучковське
Krasnopolje Rajon, Gebiet

Краснополісське р
Лутинь (ПроБіки)

Krautschenko Feodor Mr.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Кравченко Федор

Добрий день ворогі мої розумні
Танаша, Мамонна сестрички Віроно і
Цаця і моя любима племінниця Раїна
Передаю вам свій привіт з галеної Німеччини
кращого плам'я і бажаю вам найкращого
в ваших справах і виставу щастя.
Я пока пишу і згору, пишу і роблю по-
приєжданню. Як писати, вам даю видати.
Дуже і дуже за вами пишу. Хоту дуже до-
дому. Віддаю і встало на все про вас пишу.
Від вас не одержала ще ні одного листа,
не дивлюсь на те що 5-го місяця нічого
5-го місяця. Можу писати поштаром, а ви
навіть ні одного листа з Німеччини оддає.
Дуже одержала від мене що отримувати по
нашим листам пор з слов. Писати про те
як ви пишете, що зараз робите, як
ваше здоров'я, що нового. Віро мені
як ви з Німеччини і про все. Передаю від
мене великого привіт. Як вони пишуть
Танаша про Раїну, чи грає вона мене,
як її здоров'я. Я її грає багато і багато
Писати про погоду там. В нас тепло,
і дуже дощ. Сьогодні маленькі морозці
і сонце. Сіну пише. Писати я не приї-
шов ні з чим. Ви не чуйте брата Васи,
Кудьмга, Микола Величового, Михайла Ігор
і дружини. Прошу писати про все до вас
маєте більше зможу чим я. Е про що
та ще і багато писати, але... Можливо
коли приїду до дому то все розповім.
Писати завжди не забувати на все
щастя. Кітало пише, але ще раз
прошу, що писати хоч по кілька слів,
але про все і щастя. Я пишу і пишу.
Передайте привіт усім родичам і сусідам.
Прошу не забувати свого дому і сестру Ана
зараз зможеться дуже галено від вас
на північній стороні ліжні чималим щастям.
Я вас ні на хвилину не забуваю.

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Poststempel

mit genauer

postalischer Angabe

Получено писмо 15 вересня
писмо од вашої дочкы гали
ниш, відаю що я
пока живу й здорова того
й вам исалаю і приідаю
вам свій дилекцій скучний
привіт маму нивісті
люхері і млинюшкам
мани татні і подітсам
і сусдам я доіхала

Postkarte

mit Antwort

Наву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
в області і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Post Brestiwsko

Lepowka - Dolina

Lepowka

6

6

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Діапазунко їхали ми сім суток приїхали
попала допана робимо усе що заставляєт
їсти дають три рази наден робимо од сили
і до півсакої весона уніфіліо виходити грашії
одні місяц пагучили і марок другий ахсяц
до марок то купити наможеня нічого одного
лива лимонаду камиста різної дрібниці можна
чим мені чивісточно усі новості як убає в
ї тато уба нічого робят чинит мені усі новост
схисвабуду приїду то усе розкаже як чинилося
ї жснива убірайтє чи хароша огородина
чу нічого жсвітє митко мисайтєся напист
мен чи паразєка пагучила откритку і тут пишущ
уї пісма усах діврат пісма ходят нустиє довідат
писала Кравченко Таліа Димитравна

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Krawtschenko Anna
per. Staw. Herln Gustav Klassen
in Neuteich bei Werde

Ort: am Danzig.

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

матю, мені поща мичиво хі кучатю даню 5 раз
ну а работа така як і внах ну только не веного татю татю
матю я внах парала ч псема прответа я не получила я не
чи ви получаите у аче псема прответа парала матю я пошу
знати шотам увар чи татю дома чи естрю маршев.
дома чи нема матю шотам кого допичених парли
мене татю матю і татю мені коззім заплачив за парто
ра мвраща зо марок ноз замех некого некуплю кра
не естрю та парла ботинки 2 раза ч пучини та
за них заплатила, татю ну матю кофти татю кажда
неділю брочимор із луптою емязу боваю із лубом
остатини хі нежматю тикого оман розігнала по дн
татю дівката зооа километр та ватю естрю
татю матю прответа ввар як сесте увар илохкина адрес татю
татю мені ато я брочимор та переряну есмая татю айтю
иоу естрю айтю ес ми татю матю чар шарливи татю айтю
до коззім ну а илохкина боу знае де вана бо там ерун
грятю матю і татю і естрю прответа до ваданя пчало
далі по парку не вояс хі пріду то вде рортю
брочила біз прамі кошу хі і побачит татю долого до
перевалит ввар прответа рортю

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Luftangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher! Du gefährdest sonst
luftschutzwichtige Gespräche!

Postkarte

Krossenbr.

bei O. Krüze

In Pörschthagen

by Grevenmühlen 1/2 m.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Кравченко Екатерина

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Johann Baier

Kottwitz № 84

Kreis Hohenelbe

Sudetenland

Keine Dienst

Postkarte
mit Antwortkarte

Зумски Kreis

миропольскі район

Юнакіўскае в/о

доў вонна

Кравченко Анна
Україна

Кравченко Анна
в. Локіт

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Миропольский р.

26/хі 42 р. Добрий день Маме! ч Ваня.
Держи свого писавши вам уя відкритку
першого і вам свій чудесний, сердечний
привіт і божаю і вам всего найкращого у
вашому житті. Маме! я до вас написав
дуже довге письмо і ко-знаю ви получили
чи. по шого письма зворотною поштою
я вам пишу уя відкритку. І прошу вас
Маме! як можна би ширше. Дуже ви до
помиждення і дай ви вам на машині
написати швидко божаю що я свій дуже українка
і рік народились тоді і звичайно із мене всі
і видають пункти щоб. можна було що
зробити. Боже українцям мене полюбляти
а руським не. як можна би ширше. Дай боже щоб
я здорове було і вам божаю. Маме!
я кожен день в Турині роблю в газету. ваша
Передо мной від мене всім привіт з усіма

Адрес! Кому вы адрес.

Меню моего айрпункту.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

на прощанье с все. Нав.

улица, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

мне в айрпункту.

ограду нумеру.

мне и в мелем

и в вас здоров и

новей в сел.

Моя! на цоку и

кинато, писат. Ойяси

мне и здоров того и

все мелем. Маме!

Переговорил с мен.

всё и с ним и с вами

мне! Так же с вами

и в вас с вами

справляюсь, невидю америк.

Postkarte

mit Antwortkarte

Кравченко

Анна
Дарь Локня

Край Мироповски
Губиет Тумска
Украине.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

20/4. 43 р. Добрий день. Мама! і Ваня!
Дорогого всього писавши вам оцю
айкрийку. Передаю і вам щиро с-
роджений і далекий привіт. і бажаю і
вам мама! всього найкращого і
вашому мамі. І мила і здорова
того і вам бажаю. Мама!

А. Тепер. Мама! і Ваня! хороше
написав за своє мамітій се
і знавочув, і декількох вам
писав писала і такі айкр-
ийки не незнаю і ви хотіли
получили і ні нікого не вибачу
мені і ва маві і вас у мене
своїй мамі. Мама! і Ваня! кохо-
мусь. у Германії роблю у хозі-
на мамітій ір вам вибачу
що пишу багато писав і маю
вінни ісе ільки у Неділю не
декілько го сів. а що все робити
і рано. і пізно. Для мене
немає нікого з нашим сла-
дітвом. і не знаю се, вони і
одна, зучи і зучи обласній.
і іск правильно до матна
ілю ілю свої мамі ближній

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

obst.

Kranichener

Kutger

Keteldorp N 42

Kr. Trutenen

Sudetengau

27

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

[illegible]

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Maria Krauschen Ko
bei

Trebsch & Fritzsche
Kommanditgesellschaft
Guben

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Кравченко Марія

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Пущино писмо звесного
го откравченкової
Марі Захаровни Захара
вни пишуть листа
позв'язати передати
Антонію привіт всім
родним мамі і таті
моєї родної Дочечки
Таті Талі сестриці
і Павлиші братику
моєму родному братку
Тришій він привіт

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraine

Кравченко Анна
с Михайловна

Сумська область
Красноградський район
Красноградська р-н
Село Михайлівка

UKRAINISCH.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

і Там нивісточкі загастуїти продної Мама
Яктам ви живе́те дома чинлого ці харашо ці же
ві всі ці подарові чинясто невімер Яктамваше
здоровачко писи́ть мені шовасе вдо́мі ці вачо ~~сав~~
коровка вдо́мі ^{є чинна} картошка дома ціви перейи-
ми внову хату чині Мама скажіть ^{дн}ктам ваши здор
вачко Тамі Жалі нивісточкі Мамамі вачи привет
Яктам ^{голосі} ці впрожай харош ці борак посія-
ли чині ці багато получили зліба Я жив дуже
жарашо того вачи хачаю Мама писи́ть чивсі
наші дома ці вача прийшов зарині чині ^{ятер}
дуже смучаю безвасас шод живи сама
Яктам і Мама ^{капичіт} ^{позацста} ^{шод} ^{васе} ^{вше} ^в
ато Мамочка родна чинчаю Миста Мені дог
і безвас Мамочка родної Яні того чинчаю
приїсала до дому так чинчаю так чин
лока довідаю так чинчаю так чин

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Russenlager

Krawtschenko Marija

„Auf dem Griesbo...

Burscheid

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Prasofchenko Maria

Ausländer-Gemeinschaftslager

GSM

Gelsenkirchen-Schalke

Lagerstätten

mit genauer

postalischer Angabe

Uechtingstraße 19

привіт дякую Таті от мого і приї
сестрички мого дорожесеньки Ігорка

и Віалі мені дуже шкода що
ви так пишете що ви без мене

сестрички мого дорожесеньки Ігорка

дорожесеньки радяє а вас поба-

вить и проговорить з вами бо як

вже як ах вас пишу то мені

здається що наві 10 років а тут

а людина свого роду Ігорка

а її ніколи не бачу сестрички

напишіть мені як будете и

пригадайте всіх своїх и своїх

поздравіть привіт и жінку а вас

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Prasofchenko Anna

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienst-

amt der

Gebirg-

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

dorf Nivitowka

Dnepropetrowsk

Sumra

всього проговорити свої
мрії и коли годя ну поїхати
сестрички и мною
а вас роздуми поїхати
нашотні раз наша сестрички

Письмо получено 1го сентября 1943г. письмо от вашей сестрицы Мари
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraźnie і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

ко своих сестриц. Знайте дороги мои сестрицы Гюрга и
Валля. Первую строку моего письма я посвящаю что я
помимоети Божей жива. Дороги мои сестрицы Гюрга и
Валля пишите я вам свой тепло сердечный и искренний
привет и желаю вам вашей молодой жизни всего наилуч-
шего и чтоб нам скоро поблизуа всем живыми и здоровыми.
Сестрицы мои Гюрга и Валля извините мои вчерашни ^{по}здрав-
ление я ваше письмо за две вам пишу дакую я дакую со-
удия без вас. Зачем эти горы всеюи загорели восток
золотой дахем эти дождики стужи розлучили нас сест-
рицы звали. Если встретите нас напишите нам все на-
ше дахем судьба то на память вам остается вам
сестрицы откритая моя, желаю я письмо соловей я я при-
ниму дождики одним коло жати подивия у божане и вы-
село в жати я примити соловей одним на цубочу иерити
отца ~~мани~~ и задуми дожди и епити в жати сестер я
вам издате я выи мене собою мене епити

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Krawtschenko Anna
Sumskä über, Kreis
Tampobroij, Dorf Wicifowka.
Ukraine

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Krawtschenko Maria.

**Ausländer-Gemeinschaftslager
GSM**

Ort: **Gelsenkirchen-Schalke**
Lager- oder
Firmen-
Stempel **Uechtingstraße 19**

Absender: *Krawtsechenko Marie*

Надавець: *Stadt Salzwedel*

Отправитель: *Lager Perwer.*

Salzwedel

Lager Perwer

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Відбувся між нами розрив

вн. між нами розрив

до родної сестри Марусі і

племінниці млі. Пошука-

ла я вагую відкрити по-

шукати була рада сподіваю-

ся на сестричку що нде-

була я записуюсь в нове по-

што мені що ти мавши

писати поштом бо мав

поштом писати 17 VII. Вагве

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому: *Kolp*

in: *Marie*

куда: *Poloschni*

улицы: *Blaschew*

Kreis: *Summi*

Повіт: *Summi*

Район: *Summi*

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

[illegible]

June 9 suspended from 20 miles in 1824

Absender: Stolzowa Marie
Надавець: О. Полозєв
Отправитель: О. Полозєв

к.с. Флукс

Генерал Ланге

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Кравцєвич

Marie 100

Stadt Salzmedel

Lager Perwer.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Salzmedel
Lager Perwer

Отправитель: Исход. религ.

Salzwedel
Lager Perner

Назву області, повіту і уряду про-
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

Ан, Кому:

Бюро труда:

Y: Krautzeckenno

Iwan Sas.

Poleschki

H. C. C. C.

Summary

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Корвентсхенно Іван
Д. Рогоженко
мес. А Сісхан
Gebiet Summi.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort e Germania

An, Кому:

Корвентсхенно
Marie 100.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Salzwedel
Lager Perwer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kramarenko Roman
firma Lignum
Post Bismarckstrasse

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Дан була в разі казені за
дорогу проїздом проплати
но. В дані разі коштує за
ристок і в місті на незалежності
наступили ти не в наслідок
З містом: 20 липня 1914 р. Баталія
дайоті мені самі в Тукова
одрес: 1. Баталія Баталія
2. Баталія Баталія
не догадується про друківку
на пору самі в іуда єди і єди
наш Баталія Баталія. Баталія Баталія
Баталія Баталія Баталія

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, місто і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

~~Wipac. Lito~~

~~Lumpen~~

~~Region Bismarckstr.~~

~~Lumpen Oblast.~~

~~Obst. Kramarenko~~

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Листо пищено 8/хт-1943 року. Від Вашого сн. Романа
Здрастуйте мої дорогі родителі: папаша і мамаша
В перше вітання моє тільки я вам надіслав і не
і здоров'я вам і вам чарівно, і передані вам свій пухляк при
всім, і передавайте всім родичам. Папаша і мамаша з вас
надіслав що з нагоди в Альтері: город Білославський вран
яні тільки по 2000 м. радянська наша тільки ліс і город
городом тільки надіслав нам утримання Корса і тільки сьогодні
всім. Боже на дні на тільки 3 м. 2. сапару 900 р. тільки
на тільки тільки в городі тільки з б. Василь Корса
малодуш Петро П. тільки з навісним і тільки
тільки тільки вгороді. А тепер тільки в городі тільки
Білославський Василь тільки з України з тільки України
нам тільки по тільки з тільки тільки і тільки тільки.
тільки тільки на тільки тільки тільки: тільки тільки тільки
тільки тільки тільки тільки тільки тільки тільки тільки тільки

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Marija Kradoshon
Coswig Anhalt

Lager „Sportplatz“
Stube 82

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Открытка пушена 12го/12-432
Здрастуйте дорожні мої
золоті. З першого строка
своїй отримочки я зразу вам
сообщить в тому, що я неба
и здоровья тому що в
жилаю. Дорожні золоті
зразу вам сообщить большую
радость я от вас получила
письмю 23/12-432 коротким

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:
куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Kradoshon Ulyana
std. Schostka,

2. Arbeitskolonija, Bar. 19,
stube N35

Sumskaja Gebiet

і 1 один фунт сала. Дорогий мати, сестричка Броня. і
братик сирожок і митя і вам очінь і очінь благодарю
за вашу вкучену і зорочу послану, як би дорожче
золотим талі ії доставати набуту усі сити поїлами
за не і вам очінь благодарю. в одінь день пошлени пошлени
Иванованові зїна і Бня, а Вура Терса пошлени нікого
не получав дансе і пісьма неможє дати яд нібути мені
написати вона дучє зупокїтьє передаїте родним. Через
два днї післє писанки і получила пісьмо от рідного братика
і його фотокартку. дорогий братикон і тебе очінь благодарю
за те що ви за мене так зупокїтьє без вас дорожє получити
можебути з родного праї, а через недекї і получила отпичку
ето у востан писце а 11го/11 432. ^{то що ви получили через Броню} получила отпичку
така Броня. всім кетиме така можебути от сїе пісьмо чїтїте.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

std. Schostka

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Marija Krodoshon

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Coswig Anhalt

Lager „Sportplatz“
Stube 82

Lager Waldnielerheide

Absender:

Kramarenko

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Waldniel

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

15/VII-43r. Deutschland

Добрий день моя сус-
кенька тьотя!
Перш ніж написати
вам листа, дозволяю
передати тисносердечний
найсильніший привіт бабусю-
хи вам однокласицю
свого дитинства.
Щоб написати листа
я вам повідомлю, що
я пока нічого, здорова

Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraine

Arpoch Maria

Dorf Saji

Bezirk Linnowski

Gebiet Summi

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

роблю на таку саму місі разом з своїми
дівчатами. Ми все все знаємо що там до-
ма де хто, кого в певних нема, де дідя,
все, все знаємо. Коли ми це все знаємо, як ми пи-
таємо, як ми і досі нікуди не ходили. Від
мене' Баба, мій рідний братик 60 км. Воки всі
разом ті що виїхали з Саб, від вас не поїхали
ні одного писма, не знаю чому це так. Бабо свою
сестричку мене знало де, чого все її писма
писма. Маруся Тришкова мене писма писма
христів вока лежить в лазареті вже 10 м. чів
робила тільки чорні. Нам давали картошки по 4,
я мене купила, на колір зелений, чорні, картош-
картурса, а це і все що думала писати до білорус-
кема того писати. Якби то думало додому хотеть.
а, як скучила за вами, за сестричкою. Вам по-
иште то зараз давайте відповідь. Зими
допобачення моя трохи, тибон до білорусових.
Наца, знайома

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

~~Wohn~~ *Kramarenko*

Lager **Waldnielerheide**

Waldniel

Deutschland

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender: Krasilovica Petro

Відсилач: Красиловцев Петро

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutlich u. auf der Linie schreiben! 1.8.1943.2.
Пиши виразно і тільки на лініях!

Здрастуйте. Дядю твого Лена Васил
открытку от 16.7. я получил в 27.7. да это
очень крепко благодарю, работой нашей
получаю 15 мар. в месяц. Работа хорош.
ная иде уборка хлеба лето тепло,
когда пойдете пешком мне гаже
это нового где Вана Кольа берите
моих детей по приезду меня буду вы
заварит привет всем родным знакомым
и с приветом ваш отец, племян. Юраев.

3654 44
Postkarte

Назvu области, округи
та і біржі праці писати
латинськими буквами

Ap, Кому:

in:

куди:

Straße:

Булиця:

Kreis:

Округа:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Біржа праці:

Saika Katerina

Зайка Катерина

Дочка Ваваковка

село Ваваковка

к. Белоросе

район Беломошский

Сумська

Сумська

VI

Отправитель

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Любі друзі
 Дорогий Дядько Дорогий
 Родичу Мила Майма
 Родичу Родичу Родичу
 Дорогий Мій Родичу
 Вам Силич отримав
 знову ж в дорозі
 і в дорозі Майма
 з вами послав мій
 і в дорозі
 з вами послав мій

mit Antwort

Назву области, пошту і ўраду пра-
писати латынскімі буквамі.
Район, область і бюро труда
писать латынскими буквами.

Ан, Кому

in:

куди:

куда:

Straße:

Вуляця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt. oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Писав Вам отеч Сімоцькі жамкасто ні чіво ні
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Зіможе вас живих не тільки всім чіво
вам мілоде писат Матаня зк полуміно
до міста міній отвіт німі зк Сімоцькі зк
ваше здоров'я зкй порздок чіво і смь
спіній все то чіво до ма еспродукції
поздійсній Матаня чіво вірачій чіво і смь
жіні має віне нова, повернує сілі діла
получені Матаня з вам писав мілоде січе
мажеже в вірачій і смь ка жіні міній
поздійсній чіво мілоде чіво чіво чіво чіво
спіній Матаня чіво мілоде чіво чіво чіво
спіній досвідані, отігаре найздоровішого
вам жінані і чіво чіво чіво чіво чіво чіво
жіні Сімоцькі вам трімі і чіво і чіво чіво
ршовим і чіво чіво чіво чіво чіво чіво
но міній чіво чіво чіво чіво чіво чіво

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Krasin Natascha
Перська-сирова дна
вумиця ~~шматоківка~~
kreist суми.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Krasin Mitro

in. Redlitp №1
post Lübbencu

Kreist Calan

Ort:

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Krasnovj Konstantin

Lagerstempel:
mit genauer
postalischer Angabe

Здравствуйте до-
рогие родители.
Во первых строках моего
письма я хочу сообщить
что нив здоров чего и
вам желаю. А пишу вам
из Берлина. Зписьмо
по ответа от вас никак
не дождусь. Работую на
фабрике слесарет работа
мешаю. Продуктов
хватает.

Postkarte
mit Aufkleber

на у области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Ukraine

Krasnovj Konstantin
Dorf Woronesch

Schostkinskij

Сумська

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Одні наші постаньки приналежності и еще
кой-что. Из Воронежа здесь 12 хлопцев. Книпа
не со мной и я о нем ничего не слышу. Ми-
вет весело здесь 100 мальчиков и 30 девочек.
Валя прошу тебя что-бы ты выслала на-
шу последнюю ортографію и че хлопцев
которая в лист в альбом что я в трое
и Юрою и Володей передавайте всем привет
хлопцам и дивчатам. Передайте привет и
спасибу дя его слова Молчанову. Пишите новости
какие у вас кто еще поехал у Бертанию
виделите поехали села можно тобаму и
самару из нашего завода Бока доведишите
мелко вам всего наилучшего щастливой
жизни на родной Украине ваш сын Константин
15/ти 432.

Отправитель: _____

(Antwort)

Ответ в Германию

Ан, Кому:

Ober Leschen Bezirk Liegnitz

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Красноярск
Максимова 10651

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Heide
über Eilenburg

9/12-43. Здравствуй, любимая
покручена - Лидочка. Сообщаю
я тебе, что я в настоящее время
живу и здоров. Живу по-прежнему
работного цеха. Лидочка, откря-
й мне я сейчас не получаю ни
из дому ни от отца. Всех от
тебя я получила письмо от
но я тебе посылаю письмо.
Лидочка, дай ответ, я знаю.

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту, уряду п.
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

6 6

An, Кому: Колумовича Лидочка

in:

куди:
куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Stadt 1-Буде.

Сергеевская. Наизмис.

1-Будефой.

Сергеевская.

1-Буде.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Людочка, или ты их не получала, или не хочешь давать
ответы, или можешь-быть еще нейтнее, — зато ты
набурь два словечка написала о себе и о моих родных. Людочка,
я прошу тебя, не забывай про меня, не сердись на
меня, или мне откровенно, я их ценю, как сына твоего,
я их люблю, как разговариваю с тобой. Людочка, я прошу
тебя или откровенно, рассказывай все о себе, и хотя женов
слов о моих родных, жаль они или нет. Если тебе тяжело
писать по короткому плану, и перекажи, что от них слышно
или получаю. Бородав, не забывай, любилась Людочка, он
еще Бог даст вернется мне домой. Не знаю что было бы.
Но Людочка, не знаю, — придется ли вернуться или остаться
на вени не по воле, а по приказу. Так что дождивайся.
Передать тебе горячий привет, и всем знакомым. Давид.
Маруся.

Отправитель:

Ответ в Германию

W 0651.

Ан, Кому: Красноярская Муз. ш.

Lager Heide, Bot. 12. St. 82.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Heide
über Eilenburg

315-431

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Красноша

Марія. №651.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

**Lager Heide
über Eilenburg**

*9/II-43г. Здравеєвський дорожній лист:
Мама, др. Федя, сестр. Вера, Саша,
Ірина. Во-первих вірках я вам
повідомлю, що я в найближчеє время
жива, здорова. Мама, живує чо-
тихари, робитию його. Гісели
ми откуди не пошукать, правдо
пошукать от Івана Бродича і
Николая Морозенко. А из дому
ней. Мамочко, пошлю вам ине*

Postkarte
mit Antwort

Ukraine

Назву области, повіту і уряду про ці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому: *Красноша Марія.*

in: *Stadt I-Budskai*

куди:

куда:

Straße: *Радеховська. №1143.*

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Pовіт: *I-Budskai.*

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet: *Гмишська.*

Область:

Arbeitsamt: *I-Budskai.*

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

не пишеші отвѣта, или у вас почта не работаетъ,
или что не подходит, или вас там нетъ. Родненькая
мамочка, мое письмо сына не сходило у ~~тебя~~ дома,
я не могу предположить почему въ или ней. Я прошу
вас почтуйте, если въ немъ, то пишеші также откровенно
рассказывать сыну о сестрѣ, где въ, чья въ, и кто у вас...
Ворогая мамочка, о доме я ~~всегда~~ не забуду, но когда
придется бѣжать въ ней или ней, не знаю, можетъ бѣжать
придется остаться на вѣки, конечно не вольно, а по при-
казу. Ворогая мамочка, как любить домъ я не могу.
Там мне спилось очень тепло, а братъ Анна по-
холодѣло не спивалъ. Один разъ приехали сестр. Нюра и
бр. Ваня. Вѣ. Прошу вас пишеші также откровенно.
Передайте всем по привѣту, а мамочку низкий поклон.
Бориславъ. Маруся.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

W 0651.

Ан, Кому: Красноша Мачоїя

Lager Heide, Bez. 12. St. 82.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

3/12-497.

Lager Heide
über Eilenburg

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Nadja Krauswurmka

Rehburg in Preussent

ost. Preussent

(bei Schmalfeld)

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

über Prigwalk.

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Komu:

Stepan Howalenka

Hutenowka

Куди:

Куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

B. Pyzarowka

Sumaska

B. Pyzarowka

Ukraine

Zurück

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но i тiльки на лiнiях! Пиши ясно и только на линиях!

Лiстмо пицено 29/11 - 43 року вiд сестри
Надi до своiх родичiв. Дорогi родича
одзивалися до вас своїм. пожежним голосом
що пожежа встiєнцє жива здорова зого i ба
жанням, i так само ваша сестра вiд
жива робить обидвi у хазiнi в нiмало
дуже далеко 150 км вiд мене, а i сама, як
жива здорова i весело одна с нидиу рiднi
мiсцiвi свої новостi гi ви iще живi гiнi
гi чей гi когi нiма i як живе. Ула гi
своїм сиротам? i як вашi дiти омиють
усе на цi саи i багати здругого року
досвiданiя здуготвiдi як соловей летi
Привет вам усім з Мiнезiс вiд Надi
мору i Стендi.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Адрес: *Адрес: Николаев*
in Hutensan
Stad: B. Tyschenka
gebürt: Rumänien
in Krasnoe.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Natja Krasnowska*
Kehrborg über Trizwalk
ost. jung witz

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

(bei Schmalfeld)

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Krasnopolowa
Antonina.

Ukrainerlager

Hammerau (Opp.)

Deutschland

исду отбейа с нетерпением 23/11/43.
Здравствуй дорогой Сестричка Ольга!
Первым делом спешу сообщить что я
жива здорова чего тебе желаю, я
сегодня 22/11 получила от ~~Мари~~ до
открытку я очень очень рада что
все дела одно плохо что Шури и
Нелли нету. Я все Берманине 1 год
и 4 месяца, от Маруси не получаю
в Германию ехала от Маруси она

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту, уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область, бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куда:
куда:

Straße:
Булаца:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Kyslyzja Olga.
stadl. Konotop.

Schevtschenka №62

мені випроводжася. Гіроні на говорила що Маруся живеє хорошо
а кожда человек безсовестный и нахальный не понимает что каждый
деке спор и драка, на что жей его корова и хорошие продукты кожда
с музикою не марию живуть и тебе розказывала то тебе все поклін
Дорога! сестричка. Олз на пиши мне что заставило мамини мамини у Борзе
или она с Лидою она поспорила, я всегда сужаю за ваши плачу
что все получают издалу, а мне небыло, а теперь я получила от Лиды
открытку, кака! я рада что Ваня, Петя и Вова дома на пиши
где работатт Ваня, Петя. Олз на пиши мне чи Лиди отдали дом
у Борзке зуркив и жагу заиметт Бали Коуновой адрес сами ты
знаеш то на пиши мне я буду переписиватсь, скай. Ну пока
все: Давидаков, Гиривет от мені, Ваши Лиди, Петя, Вова и
Никочен и Маленькому Полину Маленькому и тетти Ани и всея
остальным. Целую всех вас и крепко безоготно рад. Глоса

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

**Ukrainerlager
Hammerau (Obb.)
Deutschland**

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: _____

Відсилач: _____

Neunhaus-Schierschnitz

Krs. Sbg./Thür.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши виразно і тільки на лініях!

28/IV 43 року заприятуйте
дорожче моє рідний відом.
ляко я вам що пишу здорова
и того и вона чекаю а Клянда
Панаше, панаше греда
моя сестричка Маруся
параска и маленьки дитини
пропишуть мені про наву
и вона дасть да ти приймеш
у пришко навури туди туди
досвідати дорожче моє рідний

Postkarte

Назву области, округи
та і біржі праці писати
латинськими буквами

Ап, Кому: _____

in: _____

куди: _____

Straße: _____

Вулиця: _____

Kreis: _____

Округа: _____

Dienstpost-
amt oder _____

Gebiet: _____

Область: _____

Arbeitsamt: _____

Біржа праці: _____

57
Krasnopol'skij
selo Tulikolow
Ukrainskogo - 2-ji
Lut'ska ob.
Lutsk
Ukrainskopol'skij

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Olga

Krasnopolasowska

Lager Blattbinder

Neugersdorf i/Sa.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

6/III 1943 год.

Добрий день дорогих родни.
Мало парцелі так перш за
Все я спеціє сообщити о том
шоя от вас получила три от
критки і две писем. Вкотре був
гринин адрес, за які я вам бла
годарю і тищу раз цілую і шо
безцотно раз благодарю. шов
мене не забули у далекий сторо
дорогих родни не ма нічого

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і фонду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Elena

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Krasnopolasowska

Dorf Scholdaki

Konotop

Sumy

Ukraine.

Найщасливішого для мене як я получу листа из України і привіт
от своїх родних і от своєї дорогої мати и от дорогих сестричок.
Мати я получаю от Брини листи з його ціною у Гервіні тисячі
і тепер я знім веду перетіску і вислала йому посылку, щоб могло
доїстатися. Бо магі: поштовку поштові платки судної порошок і ще троше.
Брини писав изразу їм було холодно а сейчас уже лучше 550г хліба
і суп став кращий. роблять часом удеки. Мати на он мене пише щоб
журіця дужче за допашімі за мамою старуцею а дужче за таленко
таней. Он пише аля не журис спитати переживели як переживут
дома. Такіх вастропу ваша дочка і сестричка аля щоб ви не журіли
и чого не жалієте тільки бережіть самі себе я живу на старом
месте и живу по старому і так же лека мати. Бо ми живем
хорошо. Маруся ищ з узнала Надю трицькову вона міні німе писала
їй вислала свої карточки. Аля Л. Надю С. Каетінку. Д. Каетю Х. и
паламку. С. міє чейна. Зеден перетіску. Ваша Оля з привітом вам

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши ясно и только на линиях! |

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Ан, Кому: Olga

Краснопожасовскаја

Lager Blattbinder
Neugersdorf i/Sa.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Краснорудська

Аксін'я №116

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

лісто пишло в /III/ 43г.
добрий день і вітання доро-
жній моїй родителі вітаю
я своїм серцем привіт
і милаю всего найлучшого ваші
жизні вперших ероках моїго
письма я сообщу то я жива
здорова роблю на концерті
в хвирці роблю на голодні хліба
три стал злом я при вірок 2
рази кохав на хвирці кружні
які хочім

An, Кому:

Краснорудському

in:
куда:

Уласу Костову

Straße:
Вулиця:
Улиця:

Україна

Kreis:
Повіт:
Район:

село Александрівка

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

В-Лисівський р-н.

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Сумська область

робити з 8 до 8 години до 6 під вихідний день уникділю дати
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

півніла хліба ковбаси масла п'ятсот грам мармаладу
словно живу нічого затилю нижуріт^{ся} і миплате пішіть
зі Альоша прислав пісто тіні Я йому послала двоє а
аодисого миполучала Яко пислав пісомопришлите міні
йго друс ато це мабудуть миправільний пішіть як ви живи
те як урожай зібрати зі Ол^а помагала вам вбурать
пішіть ті меду багато какалами Які новості напишіть
міні все ми дорожче родителі збираймось додому а воно
все донас аоди йдуть ну нічого живі буди мовверкено
мипушно вчужі стороні жити ну нічого Якібудуть мипиш
нас в душ вмісті піна кот^а ка^ад^а наст^а й^ах^а ми 18
день вродозі годувала нас харамо багато мамописати
та мадо ботачи вай^а пет^а Аїда слухайте мамі ато
скушно вчужі стороні жити са^амі ну нічого какібудуть
привет напишіть мамі пішіть вай^а Петі Аїді Тримі Олі
Поніці етемдосіданія пішіть ответи ж^ад^а

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: _____

Moosmünzger H.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Embskirchen Rhld.

Lager Jahns.

Absender

Gemein

Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Wohnort, auch Zustell-

Hagen-Haspe

Deutschland -

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Отправлена посылка
7/III-43 г. В посылке
содержится мое отру-
бок и соевых бобов
и пшеницы-горох и бобов
и пшеницы. И пшеницы так
же пшеницы. В одежде все
прим того же качества

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

Uliana Meleschko
dort Larunicha
Tovis Medrekalinskij

obl Lumsrajia

Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

це є три лоских тиграти дві кубанки
трьох істамів. Соколен пиру сам, Нам
дають мило. Пускають гулять, ходили по
городу, і ходили в ліс, рідели мамини. В горо-
ді в магазінах є що хоч купувати, морозене,
сітро, ківчо, пиріжки. Я вже тут два
рази зфотографувався, і послав додому
три карточки, і вам висилаю на пам'я-
ть четверту карточку. Я нагулив дві от-
крітки, а тих пісень що ви писали я ще
не нагулив. Чоботи теж мають нові. Я
хожу в шугах-ботинках з дерев'яними підметками.
Стали куче нас кормити, Варать лютюкачу
ту та сир. Стелі досвідання пиридаю вам
всім сердечний привіт.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

Postkarte

Erasmotschon Inham

Gemeinschaftslager Presse

Hagen - Haspe

- Deutschland -

Deutschland

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Marija Krauszak

Gemeinschaftslager

Heidekrug

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Heidekrug, über Schönhäusen/Elbe

Postkarte

mit Antwort

20.7.43 13

Назва області, повіту, уряду, праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

Dmitrii Krauszak

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Antonowka

über

Stadt Jampol

Sumskoi' Oblast

Писмо надіслано 17/III-43
Писмо од Дмитрія Краушак
маруся димитровна зд
співіснійня дєражня має
радієвідмє маруся и нає
и брати має и сестри має
інтерє Я Краушак и нає
жива и здорова тога и
вам желай буні здорова
и щєсливийн уважє радє
и вєдєтє іхати и вєдєтє
и вєдєтє іхати и вєдєтє
и вєдєтє іхати и вєдєтє

привіт мамі синам і братів ти пиши вольно писати
Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Жизни даруючи радіючи і живучи часами
и мирно и не забувайте мамине а я не забуду
на вас нікогда радію а вас побачити надру мн
уку маме кади небу побачимся с вами мама и
мама и брати яма и сестра цура нікогда а вам мамин
какая маме роботи маме роботи некая і така
і така ну нічого працювати не как ви і так сами р
оботайте даруючи радіючи ох как ах хай і так
с вами працюйте с вами всім мамини
якщо жакі ви і так все хай ви маме пр
ислали ах і так ах і так ах і так ах і так ах і так
мама і так і так ах і так ах і так ах і так ах і так
вам всім і так ах і так ах і так ах і так ах і так
и всім сестри і так ах і так ах і так ах і так ах і так
привіт мамі синам і братів ти пиши вольно писати
привіт мамі синам і братів ти пиши вольно писати
привіт мамі синам і братів ти пиши вольно писати

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому: *Marija Krasnjak*

**Gemeinschaftslager
Heidekrug**

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

~~Elbe, über Schönhausen/Elbe~~

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Postamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

22-8-43

Здрастуйте родни

Папаша, Мамаша, Ваня
Толя, жень, во первих я вам
повідомляю що ти з
мамою живи та здорови
ти ще невісти, а счас
перешлю тебе писемками
мені буде скоро год то я
видиму одпук на 14 днів
і поїду до мамин, вона
мені дасть пише писемка

Postkarte

mit Antwortkarte

Красовский
Евросимов

Україна
Сумський Район
Гулявська Область
село Ярославцев
Красовський Михайло
Федорович.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Я їй послала десять рублів, а в другий раз п'ять
по нас не туріть, ми живим хорошо я сина сама
хазяйки нема, тільки хазяїн та баба стара, я готовлю, і
такте вбираю в кімнатах. Мама часто пише дуже скучає
сина з ярославців нема нікого, вона робить на кірпичному
заводі, заробляє вона хорошо так як і я по 12 марок в
місяць, корма їй неаво. Сина тут тепло ще. Вже жито
з поля вбрали, картошку копати, та капусту садити
і такте тут весело, веселій ніж дома тут як коли
то біля порою окна співає соловій, і мені це згадує
тьєр україна з думою все що з нею українці, і сина
соби невірять де я, а як здумують то. Пропишіть мені про
ваше здоров'я, щоб ми з мамою знали, а на цьому зкінчаю
привет до дружи таті і всім родичам. Пропишіть про Андрія
чи поправився та передайте йому привет від мене та Мама
Привет усім моїм друзам, котрим дома маю отвєта.
Писала ваша дочка Троян. (пропишіть як вправданий з роботи)

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Ekaterina Krasovskaja
bei Clifton Rütter

Witten / Ruhr

Friedrichstr. 16

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

(Deutschland)

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Hermiane & Peter
Baran, 4th St. 9

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

3613
Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду вказувати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда писать латинскими буквами.

An, Кому:

Hermiane & Michael

in:

d. Iwot

куди:

куда:

Straße:

Partibowka

Булаця:

Улица:

Kreis:

Iostna

Повіт:

Район:

Dienstpost-

Lumi

amt oder

Gebiet:

Область:

Ukraina VII

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

21.8.43 г. До своєї рідної і любимої Маматке. Добрий день
мої дорогі рідні! Мамко, братишкко Воло, Васю і
Сестричка Зіно. Пишу за все з собою і з вами і з
і пока живу і здорові і ви всі дуже хороши
і найкраще в нашій чудесній домашній місцині.
Мій мій проходить покуда по старому. Згодом у нас
хороша урожай сього уже збирали, збирали ми
як уже починала збирати. Нам виписали з
на Україні особливо дуже ідуть довідки. Небуде
свої і ми побули про міри і говорять комуна.
Віншувати ми дома і ми моті Гали і згодом. От мій
привіт. Всім прокопівцям. і усім дівчатам.
Залюди слухай мамки і усіх старших. Довідки
будемо моті не придумаємо іно писати у нас. Згодом
такої згодом як у вас бо ми з вами. Залиш

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kremlianetz Michail
d. Yurk Kostka
Pobryta Simi.
Ukraine

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Kremlianetz Peter
Bata R. 1" d. 8

Ostarbeiterlager

Ort:

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Steyerberg

über Stolzenau / Weser

Absender:

Відсилач:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши wyra3но і тільки на лініях!

Много уважаючи
мене матірине и
здравствуй Матроне
и Виғає Нахонец
Германиє томиє
невероятноє чини
хорошо и работати
Входячена Тока
Заведение Тружен
и Врем родним

Postkarte

Назvu области, округи
та і біржі праці писати
латинськими буквами

6 6

DEUTSCHES REICH

An, Кому:

in:

куди:

Straße:

Вулиця:

Kreis:

Округа:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Біржа праці:

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Клименко Дмитро
Вр. Фев 7

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

Postkarte

mit Antwort

Назву області, пошту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

Клименко Федора

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

д. Вероніш

Schostka

Сім

Ukraine

[illegible]

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати впрямую і тільки на лінії! Писати ясно і тільки на лінії!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germany

An, Кому:

Krowento Durnitz
Barak F. Schaefer F.

Ostarbeiterlager

Steyerberg

Ort:

Lage oder
Firma
Stempel

über Stolzenau / Weser

Absender: Maria Krewenko
Надавець: bei Ernst Wellkisch
Отправитель: in Ziltendorf Kr. Guben
Gärtenerstr. 3.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

*Миліка надіграв до нас
дома до нас усе сміє
сидити. Ми не з
города верталися до нас.
На цьому з кінця. Уже
раз передаємо вам свій
привіт і бажаємо новий
здорові того і вам жовти.
Всім добраніч. Ми вас
від вас вітаємо. Дочка дитина.*

2933
Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому: Ксатта Кривенко

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Томашанка

Imelaje

Ramny

Sumy

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Листа пишемо 22/III-43 року. Листа від ваших дочок Дуні і Мані якщо ви їх не забудь. Вони покорились повідомляємо вам, що ми живі і здорові чого і вам бажаємо. Мату і мамко. А від Дуні пішла голуба поштова 2-1 квітня. Живе вона в казкіна життя хорошо. Харчі хороші і вдоволі. Робота різна. Роботників 3. Роботників і 2 робітницю а вона перетя. Вона від мене далеко. Вона в у Польщі. Подивитесь ми не можемо може і побачитись не зараз. Як думавмо мату і мамко про дом і про вас так не можемо перекопати із нами ви отта-мне до нас. Якби нам ще одна з однією побачитись. Передавмо вам мату і мамко свій сердечний привіт і цілуємо вас неспокійно раз. Передавмо, своєму небажати мамі, свій привіт мамі і Теті, якщо до нас привіт

Отправитель: _____

Gärtenstr. 5
Bez. Frankfurt / O

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagersteindruck
mit genauer
postalischer Angabe

Krivonko Nikolai

E. Bachenbach

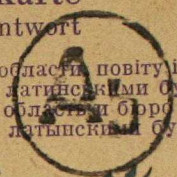
Neudorf

bei Stargard.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область, бюро труда
писать латинскими буквами

76
6

An, Кому:

Krivonko Marietta

Україна

Городъ Слобода

Kreis Burg

Sumy Gebiet.

мати Марине, т. Марии т. Кибри
т. Луцизе и дядьку Максиму, дячку
ну, д. Мамьвину и Трофиму ч
на ^{дівчачі} ~~дитини~~ и доньки и сестри
прошеб Маме и Вови ^{дяди} ~~дяди~~ и сест
дусе прошу саги приєхав Иван Ем.
нишній то дайте мне ея адрес
а саги не было то Кабачки Масла
ковою палими. А тепер дайте
дайте жоду отвеса как саровей
матю. Ваш охот Н.В. Кривонко

in:
куди:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:
Kreis:
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Кривонко Каретя Каритоновна.

Письмо писано 23 августа 1943 года.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraзно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуйте моя дорогая бабушка передаю я Вам свой
далекый привет из Германии с так же т. Вусе и Маше и опо-
вещаю Вам что я в настоящее время жив здоров как и Вы
желаю для Вашей жизни. Петерб я Вам опишу, то что я в
настоящее время работаю в хозяйке где мне так же пока хорошо
Кормо у меня хорошие кушала 5 раз в день 3 раз каше с хлебом
и два раза приварок. Мы тут уже кончили уборку с поля. Работа у
меня хозяйка полагает около 5^{ти} коров и работаю на поле. Работаю с 6 до
8 часов по неделям имею выходные дни то я свободный то хожу то до
Николая Бердасенко до до Украинских дивизий. Много переписки с Та-
лею Овчинниковой и Софьей Крайнековой из Хутора то все мы рады
вместе и передайте их родным что все живы и имеют работн.
Так же переписуюсь со своими хлопцами с Якимом ехал. Бабушка
не думай беспокоиться по мне менее мы еще и поблагодарим если Вы
будете писать когда я приеду с поворотом. И еще прошу передать
привет от меня

Absender: Крищенко Скаретина
Надавець: Д. Порова Слобода
Отправитель: Крис Вичур. Суму Gebiet.

77
Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому: Крищенко Николаї
Frau. E. Eschenbach

Ort: Pranger
Lager- oder
Firmen-
Stempel Hr. Pr. Stargard

[illegible]

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Lainov

Paul Komarov

Großgrieffitz

Kafla-Land (Yf.)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kowagus Stanislaw

ejstow / MSHBv /

Primerwald.

Manerlager.

Laufempel

mit genauer

postlicher Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

Kowagus Anna wdr.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Clotz Oleschka

Kreis Hechtitzkii

Gebiet Tumska

Анатолю пущено
в 18-43р. ввбсидель
малка бередом ябед
своє благодійний привєт
і всьм обондид. Мале
всьм сестром і братом
и малє тсєєє. любіліє
привєт. пущєт згадаєт.
своєго любілого
звєтєт собшою і вон

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

это в предстоящую время я захожусь в германию
в город Любров Живу тут и оглядываю
лучше мне в час года. Жориков болото тут
много всего фруктов много. Дбак груши
лучше содки скроз но в сей германий саму
в час года, являю за живот и за
хотам Ну то все чуждо по являю
переводит привел охоту Митрофан Никола
Митрофан и сест. брату Васи сестра Фаном;
дети тетки мару, гонки, гонки
евофоро всест. насвита родие и зюком
зюфе зюком пофара Петру Вербки
нока дондидора остоюс Ну в зюров жого
и вон. Жюго сас сус ефессе

This image shows a single sheet of cream-colored or light beige paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Ответ в Германию

An, Komý: Heinrich Stanislaw
Gstrow / Mshlbq.
Primerwald
Manerlager.

Absender:

Kriwonus Tenja

Postort, auch Zustell- oder Leihpostamt

Busseldorf Langestraße 100

Strasse, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

mit Antwortkarte

Kriwonus Motrya
Gebiet Sumzka
Kreis Smiljanski
Dorf Bzerkalna

Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

пись то туюкою 12/18/1943 року. пись то від вашої незабутньої
вашої рідної дочки Фені. до своєї рідної матінки і маминко
го братів Віті і Здрастуйте мої рідні матінко і брати Віт
і перших епох того літа і стараюся описати що і мо
кимо. живи при здоров'ї до цього часу того в ваш життя
мої рідно матінко. Дороженька матінко і живу не в
лацях. я в поміч когось і роблю накухні з бабус
тики а то і з дити з інших районів. маю на поглед
життя поки що нічого і за кором нічого і в шо пере
дзяття і парі тухлі в такі що маю куди виїти.
Дорога матінко хот як і хороше а за вами та думи
скуплюю що як би витіки зноши і мої лесінки і брати
Віт. прошу вас не журіть за нами. Дороженький Віт
братигок розвием і матінко. і слухай її дороженьки
матінко. і зможемо ч одкрити по лугах. даже дава
і то і думи рога що ви прогум де і живу і ваш ма
тінко даєта пиши. маю прощень мені чєє як ви
тако хородину обробляєте. і що ви з хоздства є
і бєє по дробно. передавати по клом бабі. Дуні Талі Вов
і всі ви аєта пиши і доєвідані.

Absender:

Kriwokus inbtrja

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Kriwokus Fenja

Russeldorf

Elisabet - Heim

Leinwegstrasse N20

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender

Wohnort, auch Zustell- oder Zeitpostamt

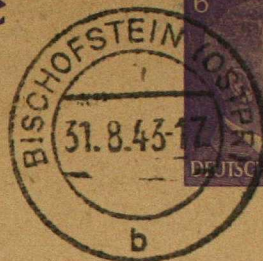
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Gyrgory Nazwardiet
bei Frau Setz
in Alackendorf
Post Bischowsheim
Kreis Rastatt
Ostfriesland

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.

WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Postkarte

Wasilij Izotik
in Wiktorowna

Post Burgin

Sumy

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ukraine

1943 года 30 августа Писемю Кародину
Зурабатуи дорожки мой зят Висилья Рокле ван
и Вестроа Ариенз. К и лица в майз В. впервыи
строится моего писемю в сообщено что з
зисил издоров того и вим. Меллаю маделам.
святч Висилья и мюс погелю миз тал рин
позабил что з сколько бимиз вим писел
атвету и попуго и отиба и изуолу
Висилья и мюс погелю мое писемю
то на мимит мие осто не рд. слову
зисилья майз и кал по мива рд Висилья и
мюс з вас промиз убичитильно помотесит
вам вим мотесит до вломесит ей карезит
торра и поведит на корочу и миз а з дит
мозе скоро приеду то вас миз буду и
зато вел от Бла геларо Висилья и мюс промизит
накие у вас ест мовстч Висилья и мюс
а з мива пока оваро по думам скоро бимиз
доме до вимиз миз отиба мотесит

Absender

Криwodуб Николай

№ 2096

Wohnort, auch Zielort

Gemeinschaftslager Dierkow

Seestadt Rostock

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуйте дорогих
родители в первых
строчках моего письма
спешу сообщить что
я живу и здоров и что
и вам желаю в вашей
домашней жизни.
Я живу сейчас пока
ни голый и ни голодный
я очень скучаю о вас.
Мне хочется вас видеть

Postkarte

mit Antwortkarte

An
Motsja Kriwodub

d. Керино

Mr. Chotin

Lebied Luny

Украина

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

чи всі мені здорові чи дома напаша. Я
вам писав уже скільки пісьом по отвѣста
чи получаю. Я працюю в городѣ Ростове,
кушати нам дають утроем зоо гр. хлеба
і квасу. В обед суні у вечері суп дають
масло дають сахар, таке є виходні
дні живимо в лагері в бараках. Ми
пока всі хлопці в місті Я Космич Мура
Карпов зван. Чуприна Ніколай. А дівчат
знаємо де поїхали. Водили життя
пока нікого. Пишуть мені чи ви
получаєте допомогу чи ні пишуть як ви
живите дома чи дома мої товариші
чи можете поїхати в Берматіто. Пока
досвідання, щиро всем родним і близким
сирдечний германський привѣт. 22/VIII-43.
Письмо пушено

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Kriwodub Nikolai

Gemeinschaftslager Diarkow
Seestadt Rostock

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Krivonos Marija
Barak & H. 1

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Krivonos Andrii

in:
куди:
куда:

dorf Luschniki

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Schostka

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

Sumi.

Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Ukraine.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

30го/III 43го Добри день імі вечір дороге родни мой папаша
мамаша і коля і наїаша привіт я вам посилю серде імі
целую я вас много раз всего хорошего желаю вам ваший
жизні родни Петер я вам сообщу що я жива і здорова того
і вам желаю хорошего життя папаша і мамаша я валу
посилку получила закору благодарю охен я получила
у понеділок 30го числа коли сіроїла на шену нанот наполодіна
цеїго то я получила і несли у барак і небачи у руках посилки
так жалко стало здавала що це мамашини папашини
руки приготавляти мими папаша і мамаша дуже сучна
самий мачуний сїроти жні папаша я шчас так живу
як жила свободою папаша у саика убегиковаго папашині мам
ша коля і наїаша зетим довіданя передавайтє привіт
мамаши хресной і всім родним і знаком довіданя

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: *Krivonos Marija*

Barak 7 St. 1.

Ostarbeiterlager

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Steierberg

über Stolzenau / Weser

Absender:

Резниковос Михаил

Надавець:

Отправитель:

Ватах 105 5116 6

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

Чисенко Иван

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Sobeserowo

Schostenskiy.

Sumska

Ukraina.

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Людська отікрітка 13/III 49 года буд. Кривобоса М.
Здрастуйте дорогі батьки мамаша попи і Каті. Я вам
собою втомію і жив здоров чого и вам желаю і вашого
отікрітку получив 12/III котору ви писали 22 лютого і
дуже вам дякую дорогий мамаша ви паміє дуже нечу
ваю до і живу зараз хорошо а мамаша дуже бережить
Катю щоб она була дома були все все сими потрібні
для цього. мамаша пише про посылку і не получав
дуже туку котору викали изодержати і не видав де
наверно ходити дорогі мамаша і попи і Каті бережить ви
і все здорові мене придець побачити. Ви пише про сажу
і все чиню перенесу свій ко дорогий мамаша
і попи і Каті доведати передовати вам привіт кину
і всі і всі друзі. пишу отіветі батьки і всі привіт

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Krywonos Michail

Вагак „105.“ Zimmer „b.“

Ostarbeiterlager

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Steyerberg

über Stolzenau / Weser

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Las erstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Молоді Криванішкі
Навушкі Криванішкі

Postamt
mit Aufdruck

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Открытка 27/1943
доброй день или вечер
на по уважливий рахунок
наша вперше ки
страху най атрак
ясту самоти аман то
я жыва издарова итаво
ваптыслюю най родни
нкай наша тка наша
я наляда ваи
нашму шуря пишет тои
я привокала где наверно
хранил сах вти твое прису

Ан, Кому: Молоді Криванішкі

in:

куда:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Город путивель
путивельски район
Сулженской волости
Патрицавский волост
хутор русским
нашум
Ансь Криванішкі

этот давай давай не приеду невеста та же
наша ^{письма} ~~карточка~~
три карточки две моих одна нашей
казяйка дочка наша та все вникни просит
принимай куда я не паласу я низкого
мама надо сказать что письма неразрешены
но посылают только открытки мама я
одино раз послала одно письмо вконец
были карточки и принимай казю изничто
мама пишешь где-то мама нактисева
работает в хозу или ~~вот~~ нет мама
мне хорошо мама все платит напрасно
на все это сестра три души казю
наша на фрумент казю шарошовой
крепко о жене мине казю что прижест
внучка наша дает привет куры Васи
наша зой Васи и казю и дочка наша
наша ^{письма} ~~карточка~~ ^{письма} ~~карточка~~ ^{письма} ~~карточка~~
наша ^{письма} ~~карточка~~ ^{письма} ~~карточка~~ ^{письма} ~~карточка~~
наша ^{письма} ~~карточка~~ ^{письма} ~~карточка~~ ^{письма} ~~карточка~~

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Мавушик Гриваншико
~~Мавушик~~ Моди Гриваншико

Postkarte

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Моди Гриваншико

Poststraße
„Lübbeck Hof“
in h. Mans Röde
DRESDEN-ALTSTADT 29
Ort: Lübeckstr. 77/Ruf 86968

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Мавушико
Гриваншико

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postatischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому: Kriworotko Marija

In:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

P O L T A W A

Rayon: Komischna

Dorf: Sujiwzi

U K R A I N E

Вручено мною 16/10/1919
Зодрий Дени Микола
Микола Микола і син Коле
Микола і всі осіпани
родні. Кириваго І. Ван
Всіх своїх нахилих
Імилло І. Ван свого нахилих
І Ваніх сім'ю господарю
а також. Вулиця
Компанії І. Ван Микола
Микола. Зодрий Дени
Микола і син Коле

ти вий мити. нічого зразу на вену а потім мені
дівко Соломона Франисав мити, вкинух і того
откривку і пітху залку, вислоб мені маля
мені таво ніщо совсім не впогоди що ти мити
що кому німатим дедотой! Кленку то було мені
сити утвари це думи і думи ти глуми таво
всю мені с'їсат нікому писати ніслом, і варт
а киче варті з'являється варті приписується
Кому і. туди. в полщі мою роботу доводиться
про дівчоті думати і думало щоб свої дівчоті
вернулося, а ти мені тудом торгуючи що ти
було і. вже думати всіх людей я знаю що ти хог
я. все знаю тої. від маму тини тини тини
твоя. маю тини тини що ти вела сина і тини
жину до своєї маму було тої, вже Кіслю тини
нікого Кому вернулося то того Кому я варт

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Nicht verlesen! Nicht verlesen! Nicht verlesen! Nicht verlesen!

З полщі вислоб варті з'являється варті приписується

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Kriwozotko Dmitriy*

Ostarbeiterlager. 492325/9
im Pogumba. Oslav 9/8.
Kreis. Teschin.

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Справитель:

bad

Seeschloß Ostsee

Dahme Holstein

Deutsche Reich

mit genauer

postalischer Angabe

5/IV-43 року.

Добрий день наші рідні. Мамочко, Павлуша, і сест. Маруся. Довольте наші рідні передати вам із побажаннями та містичного моря, щоб гарненько одужували і привіт. Мамочко ми од вас получили дописів та ми дуже, і дуже дякуємо, остатні листи ми не маємо за сьогомі, ми не маємо нічого не получили. Ми маємо пона писати і до вас.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
Кісости латинськими буквами
назва, область и бюро труда
шрифтом латинскими буквами

DEUTSCHES REICH

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt: oder

Sebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Krievskij Letjano

Україна

Bondari

Konotor

Sumi

Ostkommandatur

7/307.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

чого і вам хешеммо комені ріднеюши. Ми усеє вам пишемо
що ми невелико уже третій місяць збура він
має при собі дом оддик ретевши, тут небууть
уєні на курортах, на дв зберенення, од оєної бе
опаєности. Нам тут дуже хорошо, але ми незнаємо
чи довго тут будимо, уже третій місяць ми
тут, ці діти, що зараз тут будуть виїжджають
на острів, а у цій дом, ми привізууть груби, що
у зимку можна було тошити, то приїдуть друи
діти, і ми, або тут останимося, або поїдемо хоч
на острів, а хоч у лагер, але точно не знаємо
повинні прийти груби, то ми тут останимося. Ну
такі, ми переписуємо з усіма своїми добродіями
із Таміо. Е. Таміо. Е. і Верує та іншими. Довідані
наші рідні. Чому то все свої дітки вера, і ми
нехай вірає за нами беремуть свого здоров'я вера. Так

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kiel

Eimschenhagen

Gemeinschaftslager Süd in

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Kielboruk Anna

Deutschland

Eimschenhagen

Gemeinschaftslager Süd in

19/11 1937

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

Добрий день нашим родителі Маруся, Ма-
 маша і Габриєла. Вперше ми переда-
 їмо вам свій свій ладний привіт і ми-
 лайно вам жити так як ми січас
 маємо тільки вівнісіі дома.
 Ми ваші листи наугайно усе
 наугайно 71762 від дівчат Матюшко які
 ми раді бувало як наугайно від вас
 листи і дуже дякуємо що ви нам пишіте
 і дівчаткам що написали Маруся напи-
 ши дяк ви нашим листи наугайно
 чи вам сподобалось як прийшло.

An, Кому:

Kielboruk Feljanka

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Bondari

Horotop

Sumi

Ostkommandantur

7/307

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Ми послали тьоті звітності то чи вона полутала, чи полутали дітка і хлопці від нас листи. Формишки наші рідні ми з Верою пишем, все новачку місті у баурса не далеко від Кля за 90 км цей баурса держиті курортників і ти цього робиш. Роботи багато устаймо у 5х місяцю але і йти цього жовта За нами не пишійтеся нам ще. Не було щоб думи пошко думи дитини вам маючко що ви нас вивчили цього робити, ми куди не поверки-мося, скідь нас звалити. Одна тільки що скажімо за вами тут я стала часіи плакати, тому що тут на одні діти такі як наш Гавлуша то з як здавало як він сам ходіице ший на роботу ходіи Маючко ми з Верою майно по два коїони, по одному новачку портяному, а перелицьованому, сама ліцьовала, ширейному по дві парі тулів, з того осіице нальбо, і все все пошити те що брали і здолуку чимало і дрібязку кожі шок. і т.д. Маючко ви пишіте що із усіх листів узноїте про нашу тизу, не всім же і однаково тивіиш Пишіте на старий адрес до ми дитини буди тут чиміи, а то поверкимося у Кля Васи́й дочекти Галі і Веру освідання Челуїи вас

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Krisowuk Anna

Seeschloß Ostseebad

Fahne Holstein

Deutschland.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe 5/X-43/2014

Добрий день наша сусідо
 сохвія Вас і подружки Катя
 і Уля. Прислїтї від своїх сусїдо
 чисто сердешний, збадерення
 великого моря, привїт, і по-
 відомити що ми ще живі
 здорові, і вам милаїно всеого
 хорошого. Дорога тїтя ми вас
 часто згадуємо, як ми гуля
 у вас, і думи скучаїно за тїєю
 мизно як ми проводили
 у вас

Postkarte

mit Antwort

На ве-рла-сти, по-ві-ту і у-ря-ду пра-ці
 пи-сать та-тинськи-ми бу-к-ва-ми
 Рай-он, об-ла-сть и бю-ро тру-да
 пи-сать та-тинськи-ми бу-к-ва-ми

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Symonenko Lenja

Ukraine

Bondari

Konotor

Sumi

Ostkommandatur

1/304

100

6 6

DEUTSCHES REICH

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Люті мам дуже скучо, хоч і переписуєсь ми з усіма
дівчатками, з вашою Галиною теж усе переписуєсь.
Мам Маруся прислала її адрес і ми тепер знаєм
про наше таття, віннявся хвостом і вона каже що
когда насвіт народилася як палуха сіла мисті, з
Вірюю, і Галино теж переписуєсь, всі вони пишуть
що таття хороши, але дуже хочеться хоч на зби-
лих подачитися. Пропишіть сусідко про ваше
таття і про нашу сімейку, величку, була колись
наше і тинала а тепер у зта ховди вони всі вірні
будуть, то мид нікого і не хотіли. Від вашої Гали ми
бо крамів, але ніяк не подачитися Ну нікого як
де у вас і вона багато частя то каже подачи-
нось. Остаїнось ми всі здорові цілуєт вас переда-
вайте привіт мамині рідним і всім всім дівчаткам
і хлопцям. Та хай пишуть мисті, бо вони порадили що
і ховало багато дівчат.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

96 21
Postkarte

Ukraine

Bondar Ulani chary.

Box Bondari.

Post Konotop

Stras Konotop

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

[illegible]

5823

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Heinrichschenk

Anna

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Lager Am Kanal
Gelsenkirchen-Heble
Brinkstraße

Письмо получено 24/III/44
Письмо от известной дочери
Анны и зрелой дорожа
мой сестрицы матери
я письмо твоей матери
В получила закатом
очень благодарю несконно
раз мне пришла и изро
ботки и приятельми мои
открытку та я получила

Postkarte
mit Antwort

Нашу область, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Durch

Deutsche Dienstpost

Ukraine

6

6

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Heinrichschenk

Watalija

Chochlova

Zanpro

Sumskaja

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

що рахит я очем була рада що палучила
в мейсця я почула що ви усе пильно здорові
А то палучають дівчатам здорову писми
невесели то я тожее думала що вас тожее
милла пильна наташа ви недумайте пошлени
мені тут сунсе добре я копала своїми
дівчатими катон і обмански драматенко
нотинна ну тепер пропущит чи влас коро
забрели чи не і пропущит що влас іст
і пропущит ах пильна наташа і своїми
дитками ну пока досвидане папанна і
маманна і брати Алонна і васи і наташа
і лавла і лонна і кола і усе родни і суседи
наташа вишлі мені танки джес і приві
усли дівчата і хлопцям іки дама

ну и зейн и до-сидана
 а вачи мелаю усею
 найлучшою главою
 мисне про-бвице
 буйи мисне до-бвице
 и зейи про-бвице до-бвице
 що б не прийшлося
 бачи мисне уразлики
 так як я мислю а у
 ехнула думи безвае
 так що нікому а у
 и придумати що як
 до вас и зуети налад
 може а у ме вае и на
 познала до у ме а заду
 ла карто-
 ки у з а т
 ак и х а н
 е ю а н до-сидана

Nach Fliegerangriffen

keine Privatgespräche
 am Fernsprecher, damit
 luftschutzwichtige Gespräche
 durchkommen!

Postkarte

Кривонозко Анна
 и кнае сумми делят
 чарис кривоноз до-бвице
 Подолов
 сушевка облае
 кривонозко райвоно
 село педолов кумор
 артохив кривонозко
 Танни Семеновни

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

[illegible]

Absender: Berlin-Borsigwalde
Triftstrasse Lager N 30.
Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt
Izernichowska Nikolaj.
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk od. Postschließfachnummer

19432 февраль 8/II

Добрый день. Тяжело пере-
живаю сабжан
вои отом твою
нона жив удар
и нахожусь в германии
напали в 1942 году
в. не год как я нахожусь
с. жив Конеч но из-
весная как на ходил
с в. лопуя где орен
карамо и культурно.
и дано время на-

Postkarte

107

Ukraine.

Izchernihovskaia Zebuet

Buzinskij z-n.
Dorf Diakivka (Hatra)
Pobikhaenko Timofej.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

то мучу в городе Берлине,
здесь находяща много ваших
ребят они просили что
я написала про них им же
ребят Фёдоровских и хайк я
ихние сформили не знаю они
живут по той улице в задущих
и заправки и звонкого хутора
я найкнул насих много они
просили меня что я написала
про них и передаст прежнему монаху и
дети и матери а звать их
дани я гор мийка тимошк
говорила общи сформили не
знаю знаю их и не знаю
отей только этого они просили
меня что я написала
они выслали посылку к маме и из
хотят пиво и сыр а я им поеду и от
вижу а самое главное как-то
табачку даст они будут довольны
а посылку когда спросят пусть можно
были они знают где находится
и клара даст я их уже второй
год пишу где они находятся они
едом в асее виле самое покой
где когда начал войну с немцами
знаю где он если знает то сообщит
а что прощу им можно то вы
имеет дельней посылку хоти сообщит
я табачку общи что о нем а я верю
он подарит им что вы пришло
вам пишу что вы знаете а посылку
приведите всеу знающему
Свой Коль медведь

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kribošchak
Tatjana
Gemeinschaftslager
Heidekrug

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Elb. über Schönbäumen/Elbe

Листно от известной вамой дог.
і сестри Тіань добрий день дорожє
родние маташа Анна Ната Вана
вопервих своєютирими спешу.
увидомите вас в том што я писла и
здорово того і вам писало всего на
всього в вашой жизни маташа род-
на на старомі твоті жити мені хо-
роша дажє пошчело гет було ан приїх
маташа по мені нехурєще а жу-
реця сами об собі и об мойх
сестрицях з тоб дождались

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду прапи-
сати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

Kribošchak Marija

in:

Kryashitzchi

куди:

куда:

Straße:

Kryashitzchi

Булевар:

Улицы:

Kreis:

Жампольский

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Жампольск

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Жампольская

Командатура

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

мені матиша з послала вам много отщитов а од вас полушила одну
матиша і послала свою фотю нузінаю ги ви полушили ги ні пропишіть
з фотю градируюсь ишо тоби вишло ишо вам матише пропишіть
яки од вас новості і пишіть про всеі родниос матиша пропишіть ги
ви полушаете за мене поён а то хохлові пишіть што полушают
матиша пропишіть ані ви можете і його забрали у германію пишіть
уюю подробно не иелривайте ни его матиша а з мадеиною шураю
перепишутся матиша у нас беруть до бацров то а не могу бо мені
і тут не плахо матиша з купила собі сарахван і дозету і одала
їх марон і ишо разного дроба матиша не обиджайтесь што негасто пишу
письма нам розривають дві раз на тищу матиша пропишіть ака
цисе виросла сестрица Валя ну пона Доевидана привет родной
матиши Анни Настуши Валі і цесм роднім і знакомим бабдики
і матиши ваша дог Іван 1/8-43 году жсмн правую руку
цесм і целую без гіс раз жсду ответа ані словей лета
і персдайте цесм моім дедгата по низеньком поклону.

Отправитель:

(Antwort)

Ответ в Германию.

An, Komy:

Kriwoschap
Tatjana.

**Gemeinschaftslager
Heidekrug**

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Krieb. über Schönhofen/Elbe

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Krivoschej Kindrat

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

In Zelbau Post
Putzig. Kz Neustadt
(Westpr)

24 августа 1943г.

Здравствуйте
Клавда и Володя!
Я пока живу, но
здоровье мое
идет на убыль по
решению радиотеле-
визионного теле-
и радиотеле-
фонной связи России

Postkarte
mit Antwort

Назvu области: _____
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Krivoschej Klawdija

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

доц Н-Сироватко

Сумський

Сумська

Н-Сироватка

ул. Майдан

Кривошея Клавд.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Одежды никакой не получаем
и денег тоже не имеем. Покупать
покупать одежду, у друзей наших
и не сродники подавать им.
Я вник в это роизражение в
боях с поляками, и сейчас
боями на замышляю и на
таковы ты и Кемант дивные
народы. Нам это на родине в
тебе пересел, и ты даешь тогда
нам и сколько как здоровье твое
и воюешь и ты до конца не можешь
воюешь. Ты про Ивана это слышишь
и ты родину нашу. Досвидания, друг
бывай те здоровья твой друг. Кош

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Кривошеј Клавдія
дог. Н-Зіговатна
кр. Зитязні: дебіт
Зитязна.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

Deutschland

An, Кому: Кривошеј Кіндрат

In Zelbau Post Putzig
кр. Neustadt (Westpr)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Кривошеи Агге

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Lager Parthausen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Koln Ostbahnhof

Lagerfahrer

Postkarte
mit Antwortkarte

Ad

1-9-43р. Добрий день дорогий
родний паночка, мамочка сестрички
Вероніка і Надічка. Сообщаю
Вас, що я оприлюдню сьогодні
пошукнула і вересня і незнаю
звідки пошукати рідний. Я пошу-
кала мамочку і для Марії але
менше її нема зі мною, вже
два місяці. Вона на червня
вона була здорова боліла
налево мені розболіли а так
мені і поховати. Коному ми ви
розбіглися. Это куды

Krivoschei Georg Bad
Dorf Kuliki Lebedin
Sumer Gebit

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Після бомбожки я була ще 4 дні разом
з Марією та Муром Тенром і Іваном
Адамком але Тенр Мурі Марію та
Тенра не знаю де, а Іван недалеко від мене
у лагері три кілометри село. Марію колись
неділтю іду шукать але ніяк не наїду.
Тенр я роблю на полі макусам пошукі та
кошмо, нас цього 30 дівчат а то німці.
Сьогодні получила мала роботи і зразу
нішу отже. Живу пока нікого але нема
в що вдіватись все погоріло. Для зим.
Питіть всі новості про Кулики як здоров'я
мамошки Вері і Наді і твое напозко. Чи
дома Катя і як вони живуть питіть нім
ки правду чи ви живі у Куликам бабушка
дедушка і всі інші. Брали після нас у Гер-
манію і ми поїхали і хіо. Передавайте привіт
чим дівчатам та хлопцям. Щастивий ви
замішався дома або нішов до своїх рідних.
Я сьогодні переміла вніг думала що і
третій раз лишу лагеру, але нікого все
благополучно пока жива і здорова голо і Вам
пишала. Дабришу що я робила деякі місяці в
розбило саму більшу у Каті і так все багато
друзин. Браго не вернувся додому з Германії
Дока довідати чому нешобно раз
Привіт Куликам.
Ліда Крива

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Heinrichs Lidia
Lager Wester
Köln - Vingst
Krihtstraße 2

Lager Parthausen

Köln - Vingst
Lager Parthausen

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Holi
Prinzip

Gemeinschaftsleiter

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

114
2596
Ober Leschen

Bezirk Lignitz

39/II - 432.

Передавайте привет мо-
им родичам и друзьям
Передавайте привет
К. Анне, В. Вале, М. Ми-
ше, С. Васе, М. Вильге
и всем говорившим об
имени Геня и Томи.
На том до свидания
мои дорогие родные.

Postkarte
mit Antwort

На укр. мові, повіту і уряді про-
писани українськими буквами
Район і мовні бюро труда

Ukraine

An, Кому:

Gregor. Linnicki

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Drif
Polonisch

Schottenski

Linnicki

Здравствуйте мои дорогие родные Папа-
ша, Мамаша, Катя и Надя. Я жив и здо-
рового и вам желаю. Я доскал благополучно
и нахожусь в Германии в с. Оберлемен на
бумажной фабрике. Я живу вместе с теми ре-
бятами с которыми ехал сюда, только некоторых
отдалили от нас, а вместе нас 12 человек. Вместе со
мною В. Коля, Б. Петро. Родные можно писать посыл-
ки по 100, але писать можно по 2 и 10, то пришли-
те мне جوابу. Мамаша пишите как там вы
живете, до нового у вас. Напишите вы еще кро-
ме нас поехали в Германию. Жить нам тут
пока хорошо. Мамаша, пишите добрый но поз-
дорово. На этом до свиданья мои дорогие род-
ные всем крепко целую руку и щеку.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Пиши ясно и только на линиях! Пиши виразно і тільки на лініях!

Absender: _____
Надавецъ: _____
Отправитель: _____

An, Кому: *Nikolai*
Kriwoschew

Gemeinschaftslager Ober Leschen Bezirk Liegnitz

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

29/III 43 года
добрим ранісера
моя рідна сестро, отримала
від вашого сина Якова
листочка. Я рада, що ви
і здорові, та й вам м.
і здоров'я у хазяїна
моя. І хай вам і ви
і ви і ходити в ваш
у мене є два кошенята
і Ботинки, і одне
плать

Криж
Трикіза
Безділка
Україна
Smile
Смешка

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мамаша Звте послав 10 открыток до вас
я від вас не получив ні однієї уже Засенко
петро дві. дровишка 40 откритки. Дрошенко
петро може ні брїїї. Мамаша пишиіт поскорей
ответ. Да думіє сукотю до вами і до братом. З.
і до товаришом. Брїїїї іваном. мамаша пишиіт і як.
Сна вості унамом селє. ії пишиіт кончіиіи як
получиє Засенко петро откритку то я зопишию
до вами до своєю рідниціи. ~~це~~ ддрасиіт маю мам
і ти пишиіт. маму і крєпко своєю руку. вам що я лека
шувий і здоров. пишиіт як. Я лека дома і дівчатом
пишиіт як. урожан пишиіт. мамаша не пишиіт
до мамою як пишиіт до дїиіт мой зїидиіт до куку
у доведиіт. Мамаша і ти брат, З.
пишиіт ответу як солови іє ту так я ответіє

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Böhm

Bücher Nr 24

bei Linden
Str. Glenz

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

4/ Westf.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kirindzum Michael
Gemeinschaft

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

CRINITZ
Deutschland.

*Сходимо і до Іванового
датука і разом однесете.
З Івановим ми тут
кесвеєм по дружбі, як
брати, завжди один одному
успомовуєм та велик ділимося.
Пізнаходили ми багато
своїх товаришів, вони майже
всі у Гостреліні; списуємося з
ними. На усям
Доподобанням слід, дзвоні
Рідні. Привіт усім родичам,
товаришам, знайомим.*

2646
Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: *Kirindzum Andrij*
Wlasowitsch
in: *Stadt Romm*
куди: *Stad Romm*
куда: *Stad Romm*
Straße: *Glinzkeij Rajon*
Вулиця: *Glinzkeij Rajon*
Улиця: *Glinzkeij Rajon*
Kreis: *Glinzkeij oblast*
Повіт: *Glinzkeij oblast*
Район: *Dorf Perakopowka*
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt: *Arbeitsamt Romm*
Уряд праці:
Бюро труда:

VII

18 серпня 1943 року.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий День! мої Дорогі рідняки матко, мамка,
ти братику і ви сестрички. Герцю Ваши свій щирий
привіт з Великогерманії і дякую вам за вашого
здоров'я і щастя в окупній нашій Батьківщині. А так
жив, здоров. Нашому здоров'я чувствую себе, як і
Батьківщина, всі в нас поправився. Живу і працюю на багаторічній
роботі, на тій самій фабриці. Знаю, що нашому здоров'ю
і всім іншим у нас життя теж не погано, як
було і раніше. Однієї справи мені поки
німає. Одно мені, те що дуже скучно за
Батьківщиною, за своєю батьківщиною, за Вашими рідними Днями
ніг тільки і думаю, що про діти. Говорю знову
повернення Батьківщини не знає. Ну та, що Бог дасть.
Вислушайте мені, що я пишу, та поділіть
матерію. Здають на Москві. Говорю щиро, тут
уже тільки на війну тільки.

Absender: _____
Надавецъ: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Komy: Kreiszen Michel

**Gemeinschaftslager „Wald
Crinitz N/L.**

Crinitz N/L.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Firmen-

Stempel

Deutschland.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

25 августа 1945
Добрий ден. сестричко Вера
я живу и здорова тебе

тебе пишу в твои пологи
пизни: щастливо нам подобно
побачитися і ще раз на віку
Вера ну не знаю бо у нас була
того випадку. була. Вера я
хочу душе і душе: ще і зустр.
рітися і побачитися. Вера
мені у нас із вестю що мої
подрузи поїскали то мені
стало веселіше я думаю
що хоч я не сама Вера

Postkarte

(Antwort)

~~Virtueller der Deutschen~~

~~Ort: o. G. o. G.~~

An, Кому: Крикун Матвей

Dorf: Welikii Wistrop

Rayon Lebedin

Gebiet Sumi

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Листівка до

Німеччини

Откритка

в Германію

Deutl. u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на лин.!

Вера як приймєє буркотенко Муса откритку
то щоб ти мені на писала адрес і ім
мій а іє тут найду і правцова Феді. Вера
Напиши мені і стипанкікова уляма дана вона
осталася удорожі удолниці. Вера а роблю усовату до 2 га:
авниділо виходний Вера жакну уляма коли і скожу. Вера
у Негіло і з 12- до 11 вечір Вера у роботі день у впривісочу і
роботи іду. уляма. до пал. десктого. Вера а уляма і зівтан
~~Вера уляма. кама а робота у німі.~~ Вера може будуть. брат.
тебе то щоб ти брала одену. не і з гала і бери мій
адрес. і харків не ошибайся. Вера а ваше німо полуїла
одно за год. ато не доходить ну нікого самі откритки
полуїла. Вера нам продають. малоко картонку. Вера
грибінчина погубла. досвідана переїєю привети. куні жришчичи
і зето остався і зівтан. жеконів. Вера вишиле фото і з усіх бо може
не увідиля доканди ченн жидити. Вера цілюю ~~содово~~
досвідана киридає кама устимова привет.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kriwenko Sonja

Vereinigte (Gesellschaft) Kohlen
Hammerfest

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Stock-Norwegen

1/9-1943r. Саша Долла Соля
пущена откупна

На радкую дитину Уграсію
із севєрної Норвегії. с город
Тамшардгеста. Здрастуйте
Мої родителі Мамаша і
Папаша і братик Коля і
сестрички Трося і Шура
і синагою Па Момя і Ваню.
Поздоровляю я вас своїм
писмом і посилаю я свої

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

Уграсію

An, Кому:

Kriwenko Sonja

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Docz Larecki

Kolewecki

Summi

6 6

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Тарасів привіт і мійу твою руку і цілую кожно
раз родителів в першій далі. Я вам вбачаю особу
маму я іще пока жива і здорова і того вам щастя
ікої родителів і сразу я родителів на фабриці а тепер
роботую на кухні висто я болю ку родителів нічого
можете приїждати та в час когд виступились. Да
родителів я живу на острові городишнійкої родителів
тут люди живуть одинокі руді зубів німа німа
вернуся донос без зубів і без волоса тут вага плаха
родителів кругом горі косями такі що коня ванта
мешари лизать на воях і кругом моря океану маю
тут німа таке що палят шкандали літом було дні і
дні а тепер так як у нас ні ідемо ку снору буди чіткі
сонця небудь тільки один світ ку довідаш писати ответ

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kriwenko Iwan

Dorf Lapschin

Kriwenko Summi

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland

An, Кому:

Kriwenko Sonja

Verreinigte Tiefwühlge-
sellschaften Lohmann

Hammerfest

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Nord-Norwegen

Absender:
Надасць:
Отправитель:

123
Kizivina busja 0,10

9-10 Arbeiter Lager Bahnschleife

9-10 Arbeiter Lager Bahnschleife

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutschland

Postkarte
Antwort

назва області, повіту і урядової праці
написати латинськими літерами
Район, область, урядова праця
написати латинськими буквами

Здравствуйте дорогие к кому не-
забываемые родными. Собираю
баш, что я живу и пишу за
3:9 пол. и пол. уже 4 посылки
вы себе не представляете как
ко родным и все когда пол.
я вас очень благодарю и
не когда никому забыть вас
я вам пишу письмо на 1. 1. 18
по почте вы ее не получите

Ан, Кому: Kizivina busja

in: Melitopol

куда: Hohofa 17

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Saporoshenska

Melitopol

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Я знаю, я вам уже писала если можете то пожалуйста
лучше вышлите маю. За него я буду иметь одесу
брюно посылку еще не при, но я уже при. За всех 4.
живу по новому Марус в Германии и живу с здесь я
сейчас переписуюсь. Она просит чтоб вы вышле-
ли ей свои фото. Ох, дорогие мои родители вы себе не
представляете как скучно и тоску за вами, и нигде
дурно наверху. Здоровье мое сейчас хорошо, кушаю
большую пишу и ем сердцу. Маме мне не выписывать я
его здесь пишу и вышлю вам 20. посылку 17 февраля 8-го-го
мечен и т.п. Вы можете то можете я вышлю еще
что надо вам. Пишите чаще и все я очень скучаю за вами.
Почему я тоже давно говорю по почте. Саша будет вам
Ich küssen Sie viele mal als ваша Tochter und Schwester. Liebe

20/9.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Кривизин Яков

Милосерд-Саратовская

д. Ласт Новоля 17. Украина.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Кривизин Яков О. 10
арбайтер Лагерь Бахмат-Бассейн-13
Радеторунталь (Ринел)
Deutschland.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Handwritten text in blue ink, possibly a date or signature, located at the bottom right of the card.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту, уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область, бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булава:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

125
А ми з Дунюкою збирались
наші немці. Віденку коханку
мики віддали. Комнату дали
постіль, кровить. Ну пока до
дніа мої відкентки дячко,
дячина, сиритик кося. Маму
всім праві руки цілую все.
Привет мамі, мамі, Ба-
бі, зриваний, братицям, тв-
тисим, бабі і всім остальним
родним. Писала 26/III ввча
небога Настя. Жду отвѣта, ах соловей лета.

125
доу Алтунюка

Forostynka

Криворезкий

Лумми.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Писав на Україну до свого рідного дядька, дядини ^{баби} і братика
Казі, від вашої неволі Насмі. Здрастуйте дорогі мої родні.
дядько, дядина ^{баба} братик Казя. Повідомило мене що живе
здорово то і ви живете в веселій домашній міснзі. Живу
хорошо. Писаво вже батько писав мні 25/II і получився
12/VIII, таке я була рада що неможу описати, я наче дома
побула і побачилася з усіма вами. Я писала дотому незнаю
вже скільки, писала хрищені 2 і тютю 1. а я тільки по-
лучила 1. Тогода туди пошуналив, уночі зрива погріяють
погріяють, а дору не иде. Прохесі убрала скоро дорці
перевивела. Пишіть мні як ви живете що робите, як
і мої тати рідні прохесють батько, мати братиком Вася.
прописуйте все бо дуже і дуже мні скучно. Ми з пису-
ємо з Душкою Горюш. Мелашкою Митин. з Мишкою з
Саміроном з Михайлом Федотовим і багато інших, то
нам увгати прописують що получают писем з вами

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

126
Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Anton Vogt

Püstrick-Schletwein

Thüringen Dorfstraße-46

Ort: Anastasiy Krisko

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Maria Krivos 112
Dorf Woronesh 4. Sumy prov.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здоровья моему
дорогому дяде, маме,
папе, брату, сестре,
Колле, Коль и Васе.
Впервые отправляю
моего письма и сообщу
вам то я пишу и
здоровья все и надеюсь
вам

Nach Fliegerangriffen

Private Gespräche
am Fernsprecher unterlassen!

Postkarte

Ukraine

Exip Pantsehering

Dorf Woronesh

Kreis Schostkinerki

Uebiet Sumy prov.

Arbeitsgemeinschaft Schostka.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Zurück

печалю от своего чистого сердца. Я
решила написать вам письмо и передать
вам свой маминский привет. Я и нево перепи-
сываю Кадий, как бы хорошо было когда бы
мы приехали домой. Я получила у дедушки две
открытки за которые очень и очень благодарю
своим дорогим родителям. Мы живем со своим дев-
чатками, но очень далеко от вашей Кадии. Здровье
пока пока хорошо, коню работают на Земе-
ли. Но я все-таки мечтаю всех вас увидеть,
Зинчю, Коль, Коль и Вас. Может быть с вами
будем, но ничего не обещаю. Ну пока до свидания
Ветеран, нева и здорова это и вам пишу. По-
ка не беспокойте и берегите своего здор. М. Передайте
моя привет. Маму. 22/IV-491.

Absender:.....

Maria Reiko 112

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Luftangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher! und gefährdest sonst
Luftschutzwichtige Gespräche!

Postkarte

Barack 2 Stube 3
Maria Reiko 112

Ostarbeiter-Lager Apollo

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender

Крысчтанов Иван
Walter Wicht

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Schmiedemeister

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Wonsleben

Kreis Merseburg

Добрий ден Маргарита
і время переизда все
сповідаю я вам ще
я не в зорі в тоді
Вам багато я нахожу
Вам пості накуплені.
Крем Мемелі в місті
Майстеру Вейні Вейні
Коло Товарищеского
Мора і Києвом.

Postkarte

Марги Крысчтанов
Марги Крысчтанов
Korowenzii Nedrugailinski
Коровену Недругайлинскі

Район Ромны
Район Ромны
Україна

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Робив я зразу на т орд розробці. 2 місяці а сігас
роблю у хазіна мастерскі роблю у двох витпа-
кує 40 шарок у місяці роблю у хазіна 22 місяці
Поринит хазіна я чнеє потроавився. роблю не вачеко
у мене одельно. Квартіра Келог кроват гарді роот.
стол грубока. хомсу куда хогу Чрима Римсак у другому
сесі у хазіна 5 км. уодити очин до другого півба нит
Ам у двох несторам ~~Банигар~~. уодити сесі сесі Мура
Мешесі на стріт сесі сесі я послав писем таратно
Получат не получат писем тів писма я знаю це Вологодко
бує згні доши Вологодкин адрес писем я шотера скоріше
а коко. до робачемнн несі будим будим бошиса
адресний писем савне виводити так я напису лсам
писем *Leincker Post Lauckirchen Kreis Altmel*
Schmiedemeister Zeit Dienst Ivan Kryshtora.

15/9 43 нст

Wz.

Absender: Zuckerfabrik

Glauzig

Wohnort, auch Postlell oder Leitpostamt

Köthen Land

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschliessfachnummer

Krapirula Peter.

Зарадибуване до при пизни Оля, Шура,
Майя і Тамаро. І зараз казочує
в центральній Німеччині. Побито
на швейцькій фабриці. Зодом не
ванена. Несту можна сказати
харано. Прибув я на місце
роботи 10/ви - 43р. Там збух.
товаринів не маю. Іхати
через Київ, Бердичів, Шенювку
Олів, Перемишль а далі
Німеччину. Коли пауриє
откривати то зразу не
минуть. Звідомого не місимо
в конверті а отримати то
набути дойдє.

Postkarte

130

Ukraine

Gebiet Summi
Raion Konotop

Dorf Popowka
Krapirula Olga Fedorowna

обш. 37.

14/ви - 43р.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschliessfachnummer

Пилипів які з новими дома. Ти всі хлопці дома.
Як проходить уборка пшениці. Наминіть адрес
Катерини, думки де вони нахочуться, а
то так, скучно тоб нам еав кам открит-
тку любови перешлю і всеодно в було.
Федорів адрес у мене єсть. Добило Конедий
день по ка ~~до~~ 10 часів в сутки. В неділю
вихідний. На шот ривлі то шут все
на картошку так без картошки можна
кушту ^{Гільден} тива. Нам накупите откритку
то, ми шіть вігновідь по каєтїчє.
мій адрес: Zuckerfabrik Wauzig
Köthen Land Karpinta Peter.
Як можна то вишїть поштку.
Одє папши в послїдній раз коли ми иши
з тобою на еманїю по нїг воєнстрєє
і ми мнї розказувала вірши. Розкнїмєн
рєсьєн нїурока 17.9. то се в дїєноєті грава
Сичаєє мнї не вєтєєє можна еказати
Харамо+. Тодуєтє мене харамо. +.
З виши дєбїданєє дороєі рїднї Одє, мурє
маша і папа. Пїшиє вам одиє любимий
єнє Дїєїрє Федорєвїч. За коєраєє се вїєє
друєє откритєє яєє я мнїєє вам.
14/III - 43р. Храни -

Absender:

Katja, Kachmalna

Wienburg Gaden

Wohnort, auch Zustell- oder Leitort

Kulturapotheke

Stadtplatznummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Булварна 25 нм

Булварски район

почто село

Черновка поштом

Торговий архив

Postkarte

mit Antwortkarte

Gorwa Aufisa

Kachmalna

Fischerprowka

Kro. Prowka Sub. Lomny

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

[illegible]

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Katja Krochmalna

Offenburg Baden

Hornapotheker

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Mühlhausen

Wampflersgraben

Richard Gierke

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і Уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

6

6

DEUTSCHES REICH

Завести до дороги Сеграрі
Вся перші завести
яко побідошати отом
зімач і пока зміва
здорове зодой тоді змілаш
В сім'ї за три гади
розгріми мене. ириде
Вой змію сердечні
плещиний прегрет і
кожматів міди най
много втвояє зміди
Оміва я осимь діла

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

ст. Вури.

Золотуха.

Ужновский

Сумская область

Баба Кош и узнала. як ти протывала побыр
сестричко зюми думами вас живих нет Оліска
авоми и микасно зустріло твого сусіда Воми
накрай упавши он мне сразу узнал зюми твое
сестра і он мне все рассказал и описали
добавила етим мусекас и Оліска Нехотуясь дзерте
Р. Мелысвуз попала и доказана робно
при столові робити огни мала Ругають сестри
що нег му сусеко задрмо и вихажала зюми
уцонд усе бали жиди мусекас Вострико мизна
каши Сестро затри зоди нас скрізь хватаю ами
сіас у Стайно усе Яна Мала і всі Кош отва
буду то много расскажу. Оліска пиши мне
внвєт як поучили пройими про Воми мамі адрн
е прощу он змил упавши розіймиє мизна геон.
Добвдань Сестро Привєт всім дитинам і баб Яно.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши ясно и только на линиях!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Richard Glinze
Mühlhausen in Thür
Wenfriederstraße 43

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kochmalewa

Tanja

Absender

Nikolai Wühljak

in Danwitz

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

in Schmiedehaus (Brandenburg)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Сулска Одлом.
Миронисвѣдѣ Р. н.
Сило М-Рисувѣ.
Кружакъ Тимин.

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

Кружакъ

Кружакъ Кудасов

Postkarte

Danwitz
Aber Schmiedehaus

Herrn

Кружакъ Ф.
Филипп Wühljak
с. М. Редувѣ
in Мала Рибизия
Миронисвѣдѣ Р. н.
120. 120

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Посткартка, писана 1/VI-43 року.
Привет з вилако зирнаши от вашого листа
Мамаша Панаси і ти Маруся брати и сестри
Я вам сообщаю что я живу здоров.
Панаси я зараз живу покартіного
в сезаєна годую скотину. Здеує сраз удеи
надиот одуви одузи. Хозден дзе
только все нікого все нікого табаку нема.
Панаси висилаю я вам посилаю
обратну посткартку опиши ми
те що там було у вас я хочу бзга
Опиши кого дома нема, пригадає
усім зложивши привет.
Опиши ти Маруся пишеша до дому
скажи і хві ні зсирчи.
Панаси нас тут у одном селі 12 чоловік
Ну подка до свиданія до свиданія

Absender:

H. Thielke

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Burg Preussisch Dorf 288

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуй, дорогой
мой человек. Со дня
в твой дорогой и я
снова. А я, правда, не
передаю в твою почту
прибавки и крепости. Не
мне и желаю, чтобы
жизнь твоя, Со дня со дня
жизни в твою. И я
нахожусь в Германии
работая у хозяина
по своему хозяйству.
Всегда работаю по
твоему работам и т.д.

Postkarte
mit Antwortkarte

София Криворова

село Нави

Украина Сумский об.

Сумской рай

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Соня сообщая о тебе что я уже посетила
и отрывки по незнанию получила мне
нет и я незнаю в том ли дела и ниб
здоровья все мне кажется как сниться
так крепко думаю за все что сбудется
не сходитесь как и все день Соня мне здесь
хорошо жила и хорошии жила как тебе
но только плохое что я большая как ты
сама знаешь то трудно работать ну
начиная не сделаешь, Соня я писала в то же
прислала мне как что, Оля как воевал
руководству сору и пару билл в том же и
носки а самое основное так как до так
думно скучно без вас то жот и покурить
с досады а если того всего не при
мучно на почте то жот так как при
ну пока досидать целую ночь. 12 мая 1919

Absender:

Содруж Кривяков
село Кривя
Украина

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Симферополь

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Григорьев

б/ Herrn Plossma

Burg / Spreewald
Korf 288

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender

Ernsthard Fetting

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Wentalkheim Kreis Korb

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

об меня моя малюшка
не журись не одна я тут
нас много у васкрасенья
до меня как нас ходюте
то мы свое горю разв
свям. стем прока доби
даня моя мама писат
мне больше нечего
описана как живу
и все жду ответа

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

соловей
лета
со скукою

Postkarte

Украина

Криворож Славута

В. Розснја

В. Ризачекіј Сумскај

А. Ф. В. л. а. з. т.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

10 / IV 43: Письмо от дочери де Кати. М. Первым делом я
переговариваю тебя мамочка ниский поклон и пламенный привет
и сестрицы маруси и братишки Васе и желаю вам ийлучши в
жизни. Теперь я пропущу что мы жива кончили а сейчас
я и хозяйка жодам в том я мах рват да сад у нас в пав
то мы сливы рвем дужа мамочка великий сад ябло
и груш и много. Я мамочка не обчот не журуюсь там
об вас как вы там дома живете вы благополучно
чи нет кади я узнала то яби не журилась я тут
славу богу хорошо вст что есть и пить и хозяйка
как родная дочку меня жила и хозяйка хорошая
теперь перекажи мама тетки аниютки и тетки
надежки что я то папку и маляку каждого вас прес
ня вижу аны да меня ходют и я до их. ох дужа и
дужа. Я то вас скучила но чегоо жыва буду то
приеду домой то мамочка все расскажу
я мама шлю уже много откритай а мне
нет ни одной не знаю почему ти не да ходют

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Herrn

Bernhard Fetting
Landwirt

Obentalheim

Kreis Horb

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Württemberg

Absender:

Alt heim Kreis

Worb (Neckar)

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Worb bei

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Kruhowaia Pascha
Julia nowna.

140

Ukraine
Kumskara oblast

B-Pizorenzka T-H

zelo Wercho-Posch

Kruhowaia
Anna

Kusminowna.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Handwritten text in Cyrillic script, likely a letter or postcard message, written vertically along the left side of the card.

[illegible]

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Alt heim.

Kr: Horb (Neckar)

Krupnowai a

Pascha Iwanowna

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Krukowskaja

Meissen - Sachsen

20.8.45 Lager - Meisatal

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Meissen (Sa.)

Lager Meisatal

Postkarte
mit Antwort

Надписи, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

An Кому:

Krukowskaja Ksenija

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Сучас. Симська

Dorf Loknja

Kralewetzki Rayon

Ukraine

*Добрий день мій до-
рого родне мамочко
и так же всім остальним.
и ждемо всего найкраще-
го вашої життя. Ми
крепко рух и цілком не
тирять, хочете знати
що я роблю. Я робила на
карустяний хабрици де
всегда була мокра не
коли не висихала.*

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

а тепер перевели недругу хабрику тепер роблю щось
де сухо и тепло и седа и робота логенка коли на
машину а коли перебираю. таку ерунду не знаю як
вам и називат то ви не интересуетесь. ходит из
байрака щось як одна далабедина. и корня тут
лизи. жиди триста грам нацупро галушка а наобід
суть коли картошка да пудилка на вечер коли карт
шка коли сунт. робити все до вечера а субботу до на
первого анедла выходной. а бачало давали, так
ношение и загроми а штани сорочка жикет юбка
нові, знаю батинки а тепер босоножки а шини
бридентови тухли. а тепер заплатила 5 марок за
ли амапуча не знаю як дадут. то пошени не жу
рится. девочки хотя чужие ну очень хорошие. так шо
мені сейчас нечего не знаю як дади. мама пошени мені
раз така жид подошла. может скоро придет. жиду ответ.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kukowska

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

143

An, Кому:

Kukowska

Großdeutschland

Meißen i. Sachsen

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lage - Meißner.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Krupenko

Mazya

Postamt: Aalen/Württ.

Leistenstempel

Arbeitgeber-Lager: Aalbaum

postalischer Angabe

Листа пушню 24/III-1943р.
мет від твоєї знайомої
марфуні до своєї знайомої
маруєї і Зедирки і Бабу
шки, а також діток М.і.Р.
Я вам передаю свій низ
кий привіт і побажання
що я живу здорово то
го и ви так же живіте
мижні. Маруєи дотеди із.

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Eshonowij

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

~~Heublen~~

~~Postfach~~ 3/4

~~Mannstij~~

~~Summa~~

~~in~~ 1/1000

Württ.
Zugrück

проздоху потому ви мені не пишати писан на ве
рно ви промени забули що я увас була ну яке
забуду ніколи про вас бо і усі смитса, і хотитса
подаситса, хідса маруся тил огорлена як
жила то прописуи то я не буду і думати.
Маруся прописуи як ви живите який уроч
ай і які новості ці в колхозі родит ці ні
і прописуи ці сажа нема дома ці дома. Про
писуи де живеє ці там дей жила ці ні і
прописуи хто в колхозі головою хто брига
дірам і усі новості які не есть і прописуи ці у
теби хлід есть ці нема як із колхозу даєт
поскільки кіл. ці можє на трудодні дають. і про
писуи усі новості увас новості в не ма ні яких до
ці ідут кождого дня і цім чинит що зехора.
отвіт.

на прописуи кітато етим дробітати і не ду

Deutsch u. auf der Linie schreiben! | Пиши вправо и только на линии! | Пиши вправо и только на линиях!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

145
Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Гузенко Марфа

Ort: _____

Lager- oder

Firmen

Stempel

Postamt: Aalen/Württ.

Arbeiter-Lager: Aalbaum

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Anna Kuperjka
Анна Куперн

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Gemeinschaftslager Stadtweide
Seestadt Rostock

Открытка написана 28/III+43р
Ваше письмо было получено
тоби що ми ми в здорові
того и вым бажаємо найк
в щасті і мирі даєм вам
свій щиро сердечний
привіт та всім вашим
тоби мамі Тетяні і всім
моїм подружкам Дімі. Намі
Марусі од мене і од мого
тоб сестри і всім од нас
і од мене.

Postkarte
mit Antwort

Zurück

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Валентина Своя

in:
куди: dort Směljic
куда:

Straße:
Вулиця:
Улиця:

Kreis:
Повіт: Smiljaner Kreis
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet: Summa Adla
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Він терпів стільки притисненим тобі де ти робиш ти
робиш на кухні у німецькому лагері робиш із того
до свого ріддасно робити годна вілано думав ввсю
зудим у город у кіно можна мене гуляю з мене
гуляю. Він думав щоби вони всі патились ти всі
пробували все згоди милоти торіжки аккурсь. Він
ти як радаси як ти звалиш зми так наги рідні
ти півти недовго стви ще зустріться зліни
Він протисну як длас зурз ти всі так гуляти
ти як зми і приквс ти іздіти до всіх стот
і ти Мови умієш вийти і ти ти вийти ти
твої подрер непербудеши Мандаси і останні
молити і діяти. Він протини вийти Сопки адрес
де він так ти її напимати тиєно. Він токи довігати
зімуси всі доз можна риз. Торода він цей ти риз
хвилює ти бачиш і бачиш ти бачиш і бачиш ти бачиш і бачиш

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort e. Germanien

An, Кому: _____

Anna Kuperzja.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Gemeinschaftslager Stadtwalde 1
Seestadt Rostock

Absender:
Habsburg
Ostarbeiterlager
Marienburg Wpr.
Königsdorf II

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Kruttschenko Timofij
Marienburg, Wpr.

Königsdorf 2 F

Baracke 3.

25. VII 43.

Здравствуй дорогая дочка
Лидя! Крепко целую тебя и
благодарю за письмо, которое
ты писала с мамой. Я получил
2 письма. Я чувствую здоров и бодро
того же лета. Опиши мне
в письме, как ты чувствуешь
и что делаем? Учился ты в
школе или нет? Лидя, мне
не понятно, почему ты так

Ukraine
Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і ґряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Kruttschenko Lidia

in:
куди:
ку:
St.
Вулиця:
Улица:

Суми

Загальна

Nikolajevskaja 40

Kreis:
Повіт:
Район:

Kreis Sumy

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Gebiet Sumy

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Arbeitsamt Sumy

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

мало пишеш на открытке, и не сообщаем никаких новостей в твоей жизни? В следующий раз пиши больше и подробнее, чтобы я мог знать о том, как вы там живёте. Напиши, какой пакк вы пошлете за меня и что, какие продукты и сколько. Мида, вы мне пишете, что приедете ко мне. Если так, то не теряйте времени и приезжайте, потому что ты сама знаешь, как жить без отца. Мида, если будешь ехать, то постарайся взять с собой побольше табаку, и вообще сама сама знаешь что курить брать, так как ты едешь в Германию работать. Тогда будешь жить и работать вместе до самого окончания войны. С тем до свидания. Пиши мне всё подробно. Иду ответа. Твой отец Григорий

25. IV. 43.

Круткин

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland

An, Кому:

Kruttschenko

Timofei

Ostarbeiterlager

Marienburg Wpr.

Königsdorf II

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Marienburg Wpr.

Königsdorf 2 F

Barake N 3.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Krusch
Kalja

Gemeinschaftslager VI für Ostarbeiter
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Lager Marie
über Bitterfeld

Листою от вашей дочери
Здрастуйте дорожче
родителі, вперше
спісую вам
повідомити, що з моєю
здоровою все жадаю
праці. До Тернопілля до-
їхати ми безоплатно
і тут ми всім можемо
працювати

Ukraina

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
район, уряд праці і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому: Krusch Makatu

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Pirokiwka

Ab

Schostkinskij

Summi

ostkomendatur

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Роботаю я на заводі, роботаю по 8 годин.
Хочу жити зі своїми дівчатами вмістє а
роботати в одному заводі, но не в одному цеху.
Я роботаю в одному цеху з людицею Мідирен.
Ліди так же переписує із своїми дівчатами,
які живуть в г. Жосвик. Леониди-
на з бачила в нас зустрічає в Жосвї Скар,
Ерменко Марійо і **Триценко** Вілью.
Дорогіє родино і вам пишу вже 2-
открістку, а от вас я не получило не одної
писемки. Пиши на фелітові отвіст мене
не получила. Ну нічого може ти бачи
бог дасть скоро увідеме. Ну пока всего хороше
Передавайте всім родинам і друзам моїм привіт.
Целую всіх вас. Ваша дочка Ганя

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Krusch
Макар

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому: *Krusch Halga*

Gemeinschaftslager VI für Ostarbeiter
Lager Marie
über Bitterfeld

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Hirsch Polja WSO
Hess-Lichteneau
über Kassel & Lader-Bären

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Lader-Bären, Hess.-Lichteneau

Письмо от вашей дочки Поли, до
своих родителей. Здравствуй те
дорогие родители тато, мама
и братик Ситька, скажи им
милую пишу, но ответа, не ма
чи вы не поугасите или вас не
свете никак не нет, но наши див
чоты получили письмо из дому
то просто, а и сама изнаю
ж дажно и так же хочется
написать хотя одно слово

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
назва области и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Hirsch Bedot W.L.
Ukraine Soviet
Schirnikowka
Schoschtka
Summi
Schoschka
8/III-43. Воскресение - Восток

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

про своїх родивос, як дорожче родителі як я скучивав за
вами, коли я був я пташка и мама кричала а до вас
власно приметила, и вас своїми знайоми увидила,
печували в мене и много горь рассказана в вам, дорожче
мои родителі мама, тато, и братик Митка. Родителі
я очень скучаю за вами як ви там проживаете, ваше здоро-
вье и все ваше состояние. дорожче родителі. За мной не беспоко-
тея я живу хорошо все по старому, за одесдой тоже, до
тут мені зимы почти нету. дорожче мои родителі,
братик Митка, коли научите мене чому то то братик
напиши своєю рукою мне хотя пару слов, Тільки ви что казали,
то я вами снова все помню, и очень и очень скучаю за вами ну дайто
дорожче родителі втретий раз, тільки все надо переписать. Еще я
вам пишу напишите мені про Федора з Кн. до я чула много новостей
Привет от. Буні П., Саши, Тани Ув. Тароник, Гилиной Мар. привет
всех родных от меня. Ваша дочка Тая крепко цыцую вас дорожче родителі
тато, маме и митка.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Hrusch Fedot WL
st. Sobiz. kv. Schostka
Ueb. Summi

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Hrusch Polja WSO
Mess-Lichtenau bei Kassel 7

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Mess. Lichtenau
Laden-Föhren

154
Absender Lager Hartenbauer

Oberbruch

Wohnort, auch Post- oder Leitpostamt

Bes Aachen 57586

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraine

Lager Hartenbauer

Oberbruch

Дока все. Передайте всем
привет родным і знакомим
успішногоді од мене і од Наци.

Останюсь нєва здорова з
приветом Ваца Катя.

привет Куликам опішуть іх
ваши нєвуть. Досвідання.

Lebit Sumnu

Kreiß Lebedin

dorf Meschiritsch (Бочиня)

Krütschenko Alexandr

Arbeitant Lebedin

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

27/III, Здраствуйте папа, мама, Маруся, поля і Ваня. Передаю вам свій щиро-
сердечний привіт та ж бажаю вам усього найкращого у вашій житті. Я поки жива
здорово та ж бажаю, я живу на старому місці, на старій роботі, здорові
неважко, усе год, а переміни нема, як і звесно моя життя із першої
одкритки, переживали благополучно, зима не так холодна, ну десь нас холо-
дно, зимою дощі, вітри, а літом так як і в нас, прощай год ми жили у фабриці
200 років у одному приміщенні, а зараз построяли 18 бараків дерев'яних зробили
общий двір і все вліс. живемо у них, тут для нас краще нас 18 дворів у одні коши-
кругам луз, всігда свіжий воздух, ми купуємо фрукти у робітників і так коштує
ну все дорого, ну це нічого, а прощай год і не коштували нічого бо були строги
тут базарів нема і в магазинах для нас нема, ну обійтись можна
ну я дуже скучила і так на доїмо самі в гущі сторони і незнаю коли
приїде твоя побуть дома, нам то ж життя не дати а гасати, гасати
була тривога, ну в нас іще пока благополучно, а по других фабриках
ужасно, я переписуюсь з дівчатами з хлібцями і звикаю новості, дівчата з
журіччя з одні з підбору і т.д. а своїх дівчат незнаю де вони. Усе знову підходе
зімня як ії переживають я незнаю. Год вас полюбила Чодка. Маруся пиши як
живеєш що вас заважає, пиши побільше свого, де ж то ж як здорові
як урочай хто впер, хто поїзав, до я жеду, жеду, а полюблю нікого ждати

Absender:

Gebit Summu
Kreib Lebedin, dorf Meschi-
ritsch Krütschenro Bensan.

Wohnort, auch Zustell- oder Leihort

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

Lager Hartenbauer

Oberbruch

Bez Aachen 57586

Lager Hartenbauer

Str. Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Oberbruch Bez. Aachen